

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ &
ΟΡΥΚΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ &
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα

e-mail: depea@prv.ypeka.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΘΕΜΑ: Προκήρυξη του Προγράμματος με τίτλο «Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης στις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης», που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της Δράσης 16994 «Ενεργειακή απόδοση και προώθηση των ΑΠΕ για αυτοκατανάλωση» με την υποστήριξη του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

ΚΟΙΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, Ο
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τα άρθρα 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (L 57/17).

3. Τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.
4. Την από 13 Ιουλίου 2021 εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για την Ελλάδα (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1).
5. Το έγγραφο εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Commission Staff Working Document) Guidance to member states – Recovery and Resilience Plans” (SWD)2021 12 final/22-1-2021 (parts 1, 2).
6. Την COM(2021) 328 final Πρόταση Εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας.
7. Την από 7.12.2023 Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης της 13ης Ιουλίου 2021 σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του αναθεωρημένου Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας (15831/23).
8. Το Αναθεωρημένο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ της Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης της 13ης Ιουλίου 2021, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας (15831/23).
9. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
10. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορά τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (2021/C 280/01).
11. Το ν. 1069/1980 «Περί κινήτρων δια την ίδρυσιν Επιχειρήσεων Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως» (Α' 191), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
12. Το ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87).
13. Τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 252 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ), όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α' 114).
14. Τον ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α' 135).
15. Τον ν. 4342/2015 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 “Για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών

- 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ”, (Α' 143) και ιδίως τα άρθρα 7, 8 και 20 αυτού.
16. Τον ν. 4936/2022 «Εθνικός Κλιματικός Νόμος - Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 105)
  17. Τον ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87).
  18. Τον ν. 5056/2023 /2010 «Αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, κατάργηση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δήμων, παρακολούθηση επιδόσεων τοπικής αυτοδιοίκησης οικονομική και διοικητική διαχείριση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ευζωία των ζώων συντροφιάς, κατασκευή και αναβάθμιση λειτουργούντων χερσαίων συνοριακών σταθμών και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών.» (Α' 163).
  19. Τον ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει από τον ν.4782/2021.
  20. Την παρ. 19 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).
  21. Τα άρθρα 270 έως και 281 του Ν.4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207) και ιδίως το άρθρο 272 για την σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
  22. Το ν.4772/2021 και ειδικότερα το άρθρο 42 «Διαδικασία ένταξης και χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έργων και προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (Α' 17).
  23. Το ν. 4978/2022 «Κύρωση Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων» (Α' 190).
  24. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).
  25. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
  26. Την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του ν.2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει από τον ν.4250/2014 «Διοικητικές Απλουστεύσεις-Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα – Τροποποίηση Διατάξεων του π.δ. 318/1992 (Α' 161) και λοιπές ρυθμίσεις».

27. Τον ν. 4624/2019 περί «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).
28. Το άρθρο 58 του ν.4915/2022 «Άνοιγμα ειδικών δεσμευμένων καταπιστευτικών (Escrow Accounts) λογαριασμών» (Α' 63), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 του ν. 4935/2022 (Α' 103) και ισχύει.
29. Το άρθρο 25 του ν.4662/20 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 27/Α'/2020), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
30. Τον ν.3855/2010 «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, ενεργειακές υπηρεσίες και άλλες διατάξεις»
31. Το άρθρο 90 του π.δ. 63/2005 (Α' 133) «Κωδικοποίηση νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98) σε συνδυασμό με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
32. Το π.δ. 70/2015 (Α' 114) "Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, [...] και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας".
33. Το π.δ. 132/2017 (Α' 160) "Όργανισμός του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας".
34. Το π.δ. 142/2017 (Α'181) "Όργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών".
35. Το π.δ. 82/2023 (Α' 139) «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις».
36. Το π.δ. 79/2023 (Α' 131) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
37. Το π.δ. 77/2023 (Α' 130) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων».
38. Την υπό στοιχεία Υ 2/2023 απόφαση του Πρωθυπουργού «Καθορισμός σειράς Τάξης των Υπουργείων» (Β' 4162).

39. Την υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β' 4498) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί καθορισμού του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
40. Την υπ' αριθ. πρωτ. 119138/28.09.2021 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί συμπλήρωσης και εξειδίκευσης των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών (Β' 4499).
41. Την υπό στοιχεία 120141 ΕΞ 2021/30.09.2021 (ΑΔΑ: 6ΝΞ3Η-ΨΘ0) απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης περί Έγκρισης του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης, δυνάμει της υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β' 4498) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών
42. Την Υπουργική Απόφαση υπ'αριθμ. ΔΝΣγ/οικ.35577/ΦΝ 466/2017 Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων.
Την υπό στοιχεία Υ 22/2023 απόφαση του Πρωθυπουργού «Καθορισμός σειράς Τάξης των Υπουργείων» (Β' 28).
43. Την υπ' αρ. Υ12/07-07-2023 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 4403).
44. Την υπ' αρ. 74104/5570/08.07.2023 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Αλεξάνδρα Σδούκου» (Β' 4408).
45. Την υπό στοιχεία 3981/25.2.2020 απόφαση του Υπουργού Επικρατείας «Παροχή Υπηρεσίας Αυθεντικοποίησης Χρηστών OAuth2.0 σε Πληροφοριακά Συστήματα τρίτων Φορέων» (Β' 762).
46. Την υπό στοιχεία 36259/1757/Ε.103/2010 κοινή απόφαση «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
47. Την υπό στοιχεία Η.Π. 23615/651/Ε.103/8.5.2014 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός κανόνων, όρων και προϋποθέσεων για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2012/19/ΕΚ "σχετικά με τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)", του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 και άλλες διατάξεις» (Β' 1184).
48. Την υπ' αρ. 134453/23.12.2015 κοινή υπουργική απόφαση με τίτλο «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - ΠΔΕ (Τροποποίηση και αντικατάσταση της κοινής υπουργικής απόφασης 46274/26.09.2014 (ΦΕΚ 2573/τ.Β')» (Β' 2857).

49. Την υπ' αρ. 29810 ΕΞ 2020 απόφαση του Υπουργού Επικρατείας «Διαδικασία αυθεντικοποίησης υπαλλήλων του δημοσίου τομέα σε ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες» (Β' 4798).
50. Την υπ' αρ. 38428 ΕΞ 2021/29-10-2021 απόφαση του Υπουργού Επικρατείας «Κανόνες για την παροχή ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών» (Β' 5231).
51. Την υπό στοιχεία 118944/23.10.2019 απόφαση του Υπουργού Επικρατείας «Λειτουργία Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης» (Β' 3990).
52. Την υπ' αρ. 51153/9.5.2023 (Β'3187) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Συστήματα αναγνώρισης προσόντων και πιστοποίησης Ενεργειακών Ελεγκτών. Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών και Αρχείο Ενεργειακών Ελέγχων», όπως τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία ΥΑ υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/94682/1818/04.09.2024 (ΦΕΚ Β' 5182).
53. Την υπ' αρ. 14826/2008 (Β' 1122) κοινή υπουργική απόφαση «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την εξοικονόμηση ενέργειας στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα»
54. Την υπό στοιχεία ΔΝΣβ/1732/ΦΝ466/29.03.2019 απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών για την «Εξειδίκευση του είδους των παραδοτέων στοιχείων ανά στάδιο και ανά κατηγορία μελέτης σε ό,τι αφορά τα συγκοινωνιακά (οδικά) έργα, τα υδραυλικά, τα λιμενικά και τα κτιριακά έργα» (Β' 1047).
55. Το εγκεκριμένο Εγχειρίδιο Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (υπό στοιχεία 120141ΕΞ2021 / ΥΠΟΙΚ 30-09-2021 – (ΑΔΑ: 6ΝΞ3Η-ΨΘ (απόφαση Υπ. Οικονομικών), όπως τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία 66734 ΕΞ 2024 απόφαση του Αναπληρωτή Υπ. Οικονομικών (Β' 2786/16.05.2024).
56. Την υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 28-9-2021 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498).
57. Την υπό στοιχεία 71693 ΕΞ 2023/09.05.2023 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Διαδικασίες επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού στο πλαίσιο Δράσεων και Έργων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Β' 1069).
58. Το υπό στοιχεία 115150/ΕΥΚΕ 4023/02.11.2016 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων με θέμα «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων»

59. Το με Α.Π. 42649/ΕΥΚΕ 5351/13.05.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε. 651/2014, ως προς τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής».
60. Την υπ' αριθ. πρωτ. 59886/ΕΥΚΕ913/11-6-2020 απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών «Λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας» (Β' 2417 και Β' 3968).
61. Την υπ' αριθ. πρωτ. 35259/24.03.2021 κοινή απόφαση (ΚΥΑ) των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύσταση και Λειτουργία Λογαριασμού για την εθνική χρηματοδότηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (Β' 1197).
62. Τις υπό στοιχεία 118/2024 και 049/2023 Γνωμοδοτήσεις της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων, της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής και Στρατηγικής του Υπουργείου Οικονομικών.
63. Την τροποποίηση της υπό στοιχεία Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./20875/Α325/04.10.2023 κοινής υπουργικής απόφασης των υπουργών Οικονομίας & Οικονομικών, Εσωτερικών και Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας που αφορά στις πλημμύρες του Σεπτεμβρίου του 2023 σε περιοχές των Περιφερειών Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας και Αττικής.
64. Την 182100 ΕΞ 04.12.2024 απόφαση ένταξης του Έργου «Ένταξη του Έργου «SUB5. Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης στις δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5225298) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Δράσης».
65. Την 152902/18.10.2024 γνωμοδότηση της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων, της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
66. Την ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/134953/10.12.2024 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 (Α' 143).
67. Την ΥΠΟΙΚ 188458 ΕΞ 12.12.2024 σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.
68. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας προκαλείται δαπάνη ύψους σαράντα εκατομμυρίων ευρώ (40.000.000,00€), σε βάρος του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στη ΣΑΤΑ 075 με χρηματοδότηση από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

αποφασίζουμε

Την προκήρυξη Προγράμματος με τίτλο “**Πρώθηση της ενεργειακής απόδοσης στις δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης**” με Δικαιούχους Φορείς όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 2 της παρούσας απόφασης, με στόχο τη λήψη μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας σε δημοτικό επίπεδο, μέσω της προώθησης της ενεργειακής απόδοσης των αντλιοστασίων κυριότητας ή χρήσης ΔΕΥΑ. Ειδικότερα ορίζεται ο σκοπός, η διάρκεια του Προγράμματος, οι Δικαιούχοι Φορείς, οι πόροι του Προγράμματος, η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων ένταξης στο Πρόγραμμα και η αξιολόγησή τους, οι διαδικασίες υλοποίησης και λειτουργίας των έργων, η διαδικασία χρηματοδότησης, παρακολούθησης και ολοκλήρωσης των έργων, η πρόσκληση υποβολής αιτήσεων του Προγράμματος, καθώς και κάθε σχετικό με τα ανωτέρω ζήτημα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Κεφάλαιο REPowerEU

Δράση 16994 «Ενεργειακή απόδοση και προώθηση των ΑΠΕ για αυτοκατανάλωση»

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

«Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης στις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΥΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΎΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ.....	12
1.1 ΆΡΘΡΟ 1: ΣΤΟΧΟΙ, ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ...	12
1.2 ΆΡΘΡΟ 2 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	13
1.3 ΆΡΘΡΟ 3 ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	13
1.4 ΆΡΘΡΟ 4 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ & ΕΛΕΓΧΟΥ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	13
1.5 ΆΡΘΡΟ 5 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ.....	15
1.6 ΆΡΘΡΟ 6 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ	17
1.7 ΆΡΘΡΟ 7 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	18
1.8 Άρθρο 8 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΕΡΓΩΝ.....	18
1.9 Άρθρο 9 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.....	19
1.10 Άρθρο 10 ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	19
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Οδηγός Προγράμματος: «Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης στις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης»	20
1.1 Σκοπός του Προγράμματος	20
1.2 Κατηγορίες υποψήφιων δικαιούχων του προγράμματος.....	24
1.3 Χαρακτηριστικά επιλέξιμων δαπανών	24
1.3.1 Χαρακτηριστικά επιλέξιμων παρεμβάσεων σε αντλητικά συγκροτήματα.....	25
1.3.2 Χαρακτηριστικά επιλέξιμων υπηρεσιών (μελετών).....	27
1.3.3 Γενικές Παρατηρήσεις για όλες τις κατηγορίες επεμβάσεων – εργασιών: 28	
1.3.4 Αποφυγή διπλής χρηματοδότησης.....	28
1.4 Λοιπές υποχρεώσεις δικαιούχων	29
1.5 Υλοποίηση των έργων – Χρηματοδότηση.....	29
1.6 Αντικείμενο Πρόσκλησης	30
1.7 Οικονομικά στοιχεία Πρόσκλησης	30
1.8 Διάρκεια Εφαρμογής	31
1.9 Ειδικότερα θέματα χρηματοδότησης και επιλεξιμότητας δαπανών	31

1.9.1	Γενικά θέματα	31
1.9.2	Θέματα Κρατικών Ενισχύσεων	33
1.9.3	Ανάλυση κόστους προτεινόμενων επεμβάσεων – εκτίμηση Προϋπολογισμού	34
1.10	Οδηγίες υποβολής αιτήσεων	34
1.11	Διάρκεια Υποβολής Αιτήσεων	38
1.12	Διαδικασία Επιλογής και Ένταξης	38
1.13	Ανακοίνωση αποτελεσμάτων – Ενστάσεις - Τελική έγκριση	39
1.14	Υλοποίηση και Διαδικασία Ολοκλήρωσης – Υποχρεώσεις Δικαιούχων	40
1.15	Διαδικασία χρηματοδότησης και πληρωμών	43
1.15.1	Διαδικασία παρακολούθησης του ειδικού δεσμευμένου καταπιστευτικού λογαριασμού	44
1.15.2	Διαδικασία κλεισίματος λογαριασμού και επιστροφής ποσών και τόκων στο Ελληνικό Δημόσιο	44
1.15.3	Ακατάσχετος λογαριασμός	44
1.16	Επικοινωνία – Δημοσιότητα.....	44
1.17	Πληροφόρηση	45
1.18	Τελικές Διατάξεις	46
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ Υ.Δ. ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΓΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.....		48
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ Υ.Δ. ΓΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ – ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΔΙΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ		50
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV- ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS).....		52

ΚΥΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΎΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

1.1 ΑΡΘΡΟ 1: ΣΤΟΧΟΙ, ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Βασικός στόχος του Προγράμματος είναι η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των ΔΕΥΑ. Η επίτευξη του εν λόγω στόχου μέσω τις συγκεκριμένης δράσης επιδιώκεται με δύο (2) κατηγορίες επιλέξιμων δράσεων:

Κατηγορία 1: Αφορά την χρηματοδότηση επεμβάσεων για άμεση βελτίωση (τουλάχιστον 20%) της κατανάλωσης ενέργειας από υφιστάμενα αντλητικά συγκροτήματα κυριότητας ΔΕΥΑ. Σε αυτή τη κατηγορία συμπεριλαμβάνονται και είναι επιλέξιμες σχετικές μελέτες για τη διαστασιολόγηση των εν λόγω επεμβάσεων καθώς και συμβουλευτικές και μελετητικές υπηρεσίες για την προετοιμασία και την υποβολή του φακέλου Πρότασης Επιδότησης καθώς και για την σύνταξη έκθεσης ολοκλήρωσης του έργου (Προμελέτη, Α' Ενεργειακός Έλεγχος, Εκπόνηση Μελετών Εφαρμογής των σχετικών έργων, Β' ενεργειακός έλεγχος κ.α.).

Κατηγορία 2: Χρηματοδότηση μελετών και συμβουλευτικών υπηρεσιών που εξετάζουν συνολικά και μακροπρόθεσμα τις δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας για την ΔΕΥΑ σε επίπεδο οργανισμού αποτυπώνοντας και εκτενώς την υφιστάμενη κατάσταση. Το σύνολο των προτεινόμενων δράσεων θα αποτελέσει βασικό εισερχόμενο για την μακροπρόθεσμη στοχοθεσία κάθε ΔΕΥΑ για μείωση του ενεργειακού κόστους και του ανάλογου ανθρακικού αποτυπώματος. Ωστόσο, οι προτεινόμενες δράσεις που θα προκύπτουν από τις εν λόγω μελέτες δεν είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το παρόν Πρόγραμμα.

Γενικότερη επιδίωξη του Προγράμματος είναι η ταχεία προώθηση της πράσινης μετάβασης και η επίτευξη ενός πιο ανθεκτικού ενεργειακού συστήματος, μέσω της εξοικονόμησης ενέργειας.

Οι πράξεις θα πρέπει να οδηγούν στη συμμόρφωση με τον κανόνα της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH), δηλαδή ότι το μέτρο αυτό δεν θα βλάψει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, λαμβάνοντας υπόψη την περιγραφή του μέτρου και τα μέτρα μετριασμού που ορίζονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και σύμφωνα με τις τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές για την αντιμετώπιση της μη σημαντικής βλάβης (2021/C58/01).

Ως καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των επιδοτούμενων δράσεων ορίζεται η 31.12.2025.

Ωστόσο, όλες οι οριζόμενες προθεσμίες στο σώμα της παρούσας απόφασης, όπως οι ενδιάμεσες προθεσμίες σε οποιοδήποτε στάδιο ή η προθεσμία υλοποίησης εργασιών, δύναται να παρατείνονται κατά περίπτωση, είτε για το σύνολο είτε για ομάδες αιτήσεων, λόγω αναγκών του Προγράμματος έπειτα από σχετική ανακοίνωση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τόσο η σχετική ανακοίνωση όσο και η απόφαση θα αναρτώνται κατ' ελάχιστον στην ιστοσελίδα του Προγράμματος.

1.2 ΑΡΘΡΟ 2 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Δικαιούχοι του Προγράμματος (εφεξής Δικαιούχοι Φορείς) είναι οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) καθώς και ενδεχόμενες συμπράξεις επιμέρους ΔΕΥΑ

Πεδίο εφαρμογής του Προγράμματος αποτελεί το σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας.

1.3 ΑΡΘΡΟ 3 ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος για όλη τη διάρκεια εφαρμογής του ανέρχεται σε 40 εκατ. ευρώ (40.000.000,00€) χωρίς ΦΠΑ. Ο ΦΠΑ δεν είναι επιλέξιμος στο πλαίσιο του Προγράμματος, καθώς είναι ανακτήσιμος από τους Δικαιούχους Φορείς.

Το Πρόγραμμα χρηματοδοτείται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

1.4 ΑΡΘΡΟ 4 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ & ΕΛΕΓΧΟΥ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Ως Φορέας Υλοποίησης και Ελέγχου του Προγράμματος ορίζεται η Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας (ΔΕΠΕΑ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Έργο της ΔΕΠΕΑ είναι η προετοιμασία, η παρακολούθηση, ο έλεγχος, η ομαλή λειτουργία και κάθε ενέργεια που απαιτείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την υλοποίηση του προγράμματος όπως:

- α) Η δημιουργία, ενημέρωση και παρακολούθηση της διακριτής ιστοσελίδας του Προγράμματος «Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης στις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ)», η διασαφήνιση των όρων και προϋποθέσεων του Οδηγού, καθώς και οδηγιών επίλυσης θεμάτων που ανακύπτουν κατά την υλοποίηση.
- β) Η δημοσιότητα και η διαφάνεια της πορείας υλοποίησης του Προγράμματος.
- γ) Κάθε είδους έλεγχος δικαιολογητικών και στοιχείων για τα έργα του Προγράμματος.
- δ) Η διενέργεια συστημικών και δειγματοληπτικών ελέγχων για:

- την πιστοποίηση της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων του προγράμματος,
- την αξιοπιστία των πληροφοριών και στοιχείων που δηλώνονται.

Ο Φορέας Υλοποίησης και Ελέγχου δύναται να διενεργεί ελέγχους στους Δικαιούχους για να επιβεβαιώσει την τήρηση των όρων και προϋποθέσεων του προγράμματος. Οι Δικαιούχοι, σε περίπτωση που επιλεγούν για έλεγχο, πρέπει να υποβάλουν και να επιδείξουν κάθε παραστατικό και στοιχείο που, κατά την κρίση του Φορέα Υλοποίησης και Ελέγχου, συμβάλλει στην εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων για την τήρηση των υποχρεώσεών τους. Η παράλειψη/ άρνηση υποβολής/επίδειξης των παραπάνω στοιχείων ή η ανακριβής δήλωση στοιχείων αποτελεί λόγο αθέτησης των όρων και προϋποθέσεων.

Η Αίτηση Χρηματοδότησης επέχει τη θέση υπεύθυνης δήλωσης του Ν. 1599/1986, ως προς την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται σε αυτήν. Οποιαδήποτε ψευδή αναφορά ή αναντιστοιχία με τα πραγματικά στοιχεία, πέραν των οικονομικών επιπτώσεων, ενδέχεται να επιφέρει και ποινικές κυρώσεις.

Ο Φορέας Υλοποίησης και Ελέγχου δύναται να αναθέσει στους/ αιτηθεί την συνδρομή από τους τεχνικούς συμβούλους του Υπουργείου Ενέργειας και Περιβάλλοντος, για την υποστήριξη του έργου του.

Με σχετική απόφαση δύναται να τεθεί ως Φορέας Υλοποίησης του παρόντος Προγράμματος όργανο/φορέας που διαθέτει την κατάλληλη θεσμική ικανότητα και τεχνική επάρκεια ενώ δύναται ο Φορέας Υλοποίησης να αναθέτει μέρος ή σύνολο της άσκησης των αρμοδιοτήτων του και των απαιτούμενων ενεργειών για την υλοποίηση του Προγράμματος σε τρίτο.

Οι κύριες ενέργειες υποβολής των αιτήσεων ένταξης στο Πρόγραμμα και παρακολούθησης της εφαρμογής του Προγράμματος, πραγματοποιούνται μέσω εφαρμογής πληροφοριακού συστήματος.

Συγκεκριμένα αναλαμβάνει, κυρίως μέσω του πληροφοριακού συστήματος, τα εξής:

1. Την υποδοχή, τον έλεγχο της πληρότητας και αρτιότητας των αιτήσεων ένταξης των έργων στο πρόγραμμα με βάση τις απαιτήσεις που αναφέρονται στην Πρόσκληση και την εισήγηση για ένταξη ή απόρριψή τους στο Πρόγραμμα με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.
2. Τον έλεγχο των δικαιολογητικών που κατατίθενται και ειδικά την πληρότητα και αξιοπιστία των ενεργειακών ελέγχων που κατατίθενται.
3. Την εκπόνηση πρωτοκόλλου μεθοδολογίας οργάνωσης και διενέργειας επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων των παραδοτέων, μελετών, έργων αλλά και κάθε είδους δικαιολογητικών και στοιχείων για τα έργα του Προγράμματος, που θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την οργάνωση και διενέργεια επιτόπιων ελέγχων και

επιθεωρήσεων σε έργα είτε κατά την διάρκεια των έργων είτε όταν έχει ολοκληρωθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η ορθή και σύννομη χρήση των ποσών που αιτούνται.

4. Την οργάνωση και διενέργεια απομακρυσμένων και επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων σε έργα με ολοκληρωμένο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο, σύμφωνα με το πρωτόκολλο μεθοδολογίας οργάνωσης και διενέργειας δειγματοληπτικών επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων σε έργα, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η ορθή και σύννομη χρήση των ποσών που εκταμιεύονται.
5. Την έγκριση ή απόρριψη των αιτήσεων ένταξης στο πρόγραμμα.
6. Την κατάρτιση πίνακα αποτελεσμάτων των αιτήσεων χρηματοδότησης για την έκδοση αποφάσεων υπαγωγής αιτήσεων.
7. Την έκδοση αποφάσεων απένταξης.
8. Την υποβολή σχεδίου με συχνές ερωτήσεις-απαντήσεις για τη διασαφήνιση των όρων και προϋποθέσεων του Οδηγού καθώς και όλων των σχετικών θεμάτων που ανακύπτουν κατά την υλοποίηση.
9. Την οργάνωση και λειτουργία υπηρεσίας για την παροχή ενημέρωσης, διευκρινίσεων προς τους δικαιούχους ή και δυνητικούς δικαιούχους, για τη λειτουργία και την υλοποίηση του Προγράμματος, όπως και του συστήματος διοίκησης και διαχείρισής του.
10. Την παροχή διευκρινίσεων και την υποστήριξη των Δικαιούχων Φορέων στην υποβολή των αιτημάτων εκταμίευσης των επιδοτήσεων.
11. Την εισήγηση, για την επίλυση τυχόν προβλημάτων που ανακύπτουν κατά τη διαδικασία υλοποίησης του Προγράμματος, τη διασταύρωση στοιχείων και την εν γένει βελτίωσή του.
12. Την εισήγηση για την εκταμίευση της επιχορήγησης του Προγράμματος προς τους δικαιούχους.
13. Τον έλεγχο των εκθέσεων ολοκλήρωσης των έργων και την εισήγηση για έκδοση Απόφασης Ολοκλήρωσης των έργων.

1.5 ΑΡΘΡΟ 5 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Με την προϋπόθεση ότι τηρείται ο ενεργειακός στόχος που τίθεται από το Πρόγραμμα, μοναδικό κριτήριο για την συγκριτική αξιολόγηση και ένταξη των Δικαιούχων στο Πρόγραμμα αποτελεί ο κάτωθι δείκτης:

$$Q = \frac{\text{Ποσό αιτούμενης επιδότησης (€)}}{\text{Προβλεπόμενη ετήσια μείωση κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας (MWh)}}$$

Τα ποσά αιτούμενης επιδότησης, η προβλεπόμενη μείωση πρωτογενούς ενέργειας καθώς και όλες οι σχετικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό της θα πρέπει να τεκμηριώνονται στην πρόταση του επενδυτικού σχεδίου που θα κατατίθεται από τον Δικαιούχο Φορέα.

Μετά την υποβολή αιτήσεων από τους Δικαιούχους Φορείς στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Προγράμματος, αυτές εγκρίνονται ή απορρίπτονται από τον Φορέα Υλοποίησης και Ελέγχου βάσει της ορθότητας και της πληρότητας των υποβληθέντων δικαιολογητικών. Για τις εγκριθείσες αιτήσεις, πραγματοποιείται **συγκριτική** αξιολόγηση από Επιτροπή που θα συσταθεί από τον Φορέα Υλοποίησης και Ελέγχου.

Κατόπιν ολοκλήρωσης της συγκριτικής αξιολόγησης η Επιτροπή εισηγείται στον αρμόδιο Υπουργό σειρά κατάταξης έργων.

Κατά την αξιολόγηση η αρμόδια Υπηρεσία δύναται να ζητήσει:

- Τυχόν επιπλέον έγγραφα, στοιχεία ή δικαιολογητικά
- πρόσθετες πληροφορίες (διευκρινίσεις/συμπληρωματικά στοιχεία).

Λαμβάνοντας υπόψιν την εισήγηση την Επιτροπής αξιολόγησης του Φορέα Υλοποίησης και Ελέγχου, εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετική απόφαση ένταξης των δικαιούχων στο Πρόγραμμα. Ισχύουν τα παρακάτω:

1. Οι αιτήσεις ένταξης των έργων στο Πρόγραμμα υποβάλλονται από τους δυνητικούς Δικαιούχους Φορείς στο πληροφοριακό σύστημα του Προγράμματος σύμφωνα με την Πρόσκληση.
2. Η υποβολή των αιτήσεων ένταξης από τους Δικαιούχους Φορείς στο πλαίσιο του Προγράμματος πραγματοποιείται με αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων τους. Οι αποφάσεις του προηγούμενου εδαφίου δεσμεύουν μετά την έκδοση της Απόφασης Ένταξης τους Δικαιούχους Φορείς.
3. Το φυσικό αντικείμενο των έργων που υπάγονται στην Κατηγορία Ι του Άρθρου 1 του παρόντος πρέπει να αφορά σε παρεμβάσεις προώθησης της ενεργειακής απόδοσης των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) για εξοικονόμηση ενέργειας σε αντλιοστάσια, σε κινητήρες αντλιών, καθώς και σε μελέτες για τη βέλτιστη εφαρμογή των εν λόγω δράσεων.
4. Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των αιτήσεων, ο Φορέας Υλοποίησης και Ελέγχου εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας την έκδοση Απόφασης Ένταξης του στο Πρόγραμμα «Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης στις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ)». Στην Απόφαση Ένταξης καθορίζεται το φυσικό και το οικονομικό αντικείμενο του εντασσόμενου έργου, το ποσοστό χρηματοδότησης, οι όροι και η διαδικασία χρηματοδότησης, η χρονική διάρκεια ισχύος της απόφασης, οι υποχρεώσεις του Δικαιούχου Φορέα,

καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την υλοποίηση και ολοκλήρωση του έργου. Επιπλέον, ορίζεται και το απαιτούμενο ποσό της ίδιας συμμετοχής του Δικαιούχου Φορέα.

1.6 ΑΡΘΡΟ 6 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Οι αναθέσεις δημοσίων συμβάσεων για την υλοποίηση των έργων του Προγράμματος, καθώς και οι τροποποιήσεις τους, ακολουθούν τους εθνικούς κανόνες που τις διέπουν. Οι εγκρίσεις των τευχών δημοπράτησης των έργων, προμηθειών και μελετών/ υπηρεσιών πραγματοποιούνται με αποφάσεις του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου του Δικαιούχου Φορέα, όπως αυτό ορίζεται από την εθνική νομοθεσία, επί τη βάση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των Αποφάσεων Ένταξης.

Η υλοποίηση των έργων που εγκρίνονται για χρηματοδότηση ακολουθεί τις προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία διαδικασίες για το είδος της δράσης και τον Δικαιούχο Φορέα.

Η παρακολούθηση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των έργων πραγματοποιείται με ευθύνη των αρμόδιων κατά περίπτωση Υπηρεσιών του Δικαιούχου Φορέα.

Μετά την έκδοση της Απόφασης Ολοκλήρωσης του έργου, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 9 της παρούσας απόφασης, ο Δικαιούχος Φορέας υποχρεούται να διασφαλίζει τη λειτουργία και συντήρηση του έργου για πέντε (5) έτη ή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, εφόσον ορίζεται στην Απόφαση Ένταξης.

Για την έκδοση της Απόφασης Ολοκλήρωσης του έργου, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 9 της παρούσας απόφασης, ο Δικαιούχος Φορέας υποχρεούται να έχει ορίσει ενεργειακό υπεύθυνο και να εφαρμόζει τα προβλεπόμενα στην υπ. αρ. Δ6/Β/14826/17.06.2008 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1122) όπως ισχύει και να έχει διασφαλίσει την ορθή και κατά το νόμο εναλλακτική διαχείριση (επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση) των Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.). Σημειώνεται ότι, για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.), με σκοπό ιδίως την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση τους, πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις της ΚΥΑ υπ'αρ. 36259/1757/Ε103/2010 (Β' 1312) και του ν. 4819/2021 όπως ισχύουν. Για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις της ΚΥΑ υπ' αρ. 23615/651/Ε.103/2014 (Β' 1184), όπως ισχύει.

Επισημαίνεται ότι η διαχείριση του συνόλου των ανωτέρω υλικών πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία λαμβάνοντας υπόψη και την απαίτηση περί συμμόρφωσης με την αρχή της «Μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»

κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

1.7 ΑΡΘΡΟ 7 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Το έργο/ δράση εντάσσεται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Συλλογική Απόφαση (ΣΑΤΑ075) και χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Οι εκταμιεύσεις της δημόσιας δαπάνης γίνονται κατόπιν εισήγησης του Φορέα Υλοποίησης και Ελέγχου του προγράμματος.

Η διαχείριση εκταμίευσης της επιδότησης των δικαιούχων πραγματοποιείται από την Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του ΥΠΕΝ σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και κατά τις ισχύουσες διατάξεις που διέπουν τους καταπιστευτικούς λογαριασμούς ειδικού σκοπού (escrow accounts) Η χρηματοδότηση των Δικαιούχων πραγματοποιείται μέσω ειδικού λογαριασμού, στον οποίο θα μεταφέρονται απευθείας ή τμηματικά οι εγκεκριμένες πιστώσεις των ανωτέρω έργων, που παραμένουν δεσμευμένες και αποδεσμεύονται προς τους ειδικούς δεσμευμένους καταπιστευτικούς (Escrow Accounts) υπό-λογαριασμούς (μερίδες) των Δικαιούχων.

Στις κάτωθι περιπτώσεις:

α) Δικαιούχων Φορέων που δεν κάνουν ορθή και σύννομη χρήση των πόρων του Προγράμματος, σύμφωνα με τους ελέγχους που διενεργούνται από τον Φορέα Υλοποίησης και Ελέγχου του Προγράμματος του παρόντος ή ελεγκτικά όργανα που εποπτεύουν τις ενέργειες και τις δαπάνες των Δικαιούχων Φορέων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,

β) έργων που δεν είναι ολοκληρωμένα και λειτουργικά κατά τη λήξη του Προγράμματος όπως αυτή ορίζεται στο Άρθρο 1 της παρούσας απόφασης ή

γ) που δεν τηρούνται οι υποχρεώσεις του Άρθρου 6 της παρούσας απόφασης,

εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας απόφαση ανάκλησης της απόφασης ένταξης (Απόφαση Απένταξης) από το Πρόγραμμα.

1.8 Άρθρο 8 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

1. Μετά την ολοκλήρωση των έργων, οι Δικαιούχοι Φορείς συντάσσουν σχετική έκθεση ολοκλήρωσης, βάσει τυποποιημένου υποδείγματος, που υποβάλλεται για

έλεγχο από τον Φορέα Υλοποίησης και Ελέγχου διαμέσου του πληροφοριακού συστήματος του προγράμματος.

2. Από την έκθεση ολοκλήρωσης των έργων και τα αντίστοιχα συνοδευτικά στοιχεία προκύπτει η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των εγκαταστάσεων και η αντίστοιχη εξοικονόμηση ενέργειας μετά τις παρεμβάσεις.
3. Ο Φορέας Υλοποίησης και Ελέγχου επεξεργάζεται τις εκθέσεις ολοκλήρωσης και τα αντίστοιχα συνοδευτικά στοιχεία, διενεργώντας, δειγματοληπτικά επιτόπια επιθεώρηση για την επαλήθευση των στοιχείων των έργων, σύμφωνα με το άρθρο 4 της παρούσας απόφασης.
4. Στη βάση των εκθέσεων ολοκλήρωσης των έργων καθώς και των πορισμάτων των πιθανών ελέγχων, μετά από εισήγηση του Φορέα Υλοποίησης και Ελέγχου, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας προβαίνει στην έκδοση Απόφασης Ολοκλήρωσης των έργων.

1.9 Άρθρο 9 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Το Παράρτημα Ι «Πρόσκληση για την υποβολή αιτήσεων ένταξης στο Πρόγραμμα «Πρωώθηση της ενεργειακής απόδοσης στις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης» προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης.

1.10 Άρθρο 10 ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Η μη τήρηση, από τον Δικαιούχο Φορέα, των όρων και προϋποθέσεων του Προγράμματος συνεπάγεται την ανάκληση/ τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης και ανάκτηση των ποσών που καταβλήθηκαν ή την αναπροσαρμογή αυτών.
2. Ο Φορέας Υλοποίησης και Ελέγχου του Έργου, προκειμένου να εξακριβώσει την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται στα αντίγραφα εγγράφων που υποβάλλονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, διενεργεί δειγματοληπτικό έλεγχο σε τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των αντιγράφων που υποβλήθηκαν κατά το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του ν.2690/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν.4250/2014.
3. Η Αίτηση Χρηματοδότησης επέχει τη θέση υπεύθυνης δήλωσης του Ν. 1599/1986, ως προς την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται σε αυτήν. Οποιαδήποτε ψευδή αναφορά ή αναντιστοιχία με τα πραγματικά στοιχεία, πέραν των οικονομικών επιπτώσεων, ενδέχεται να επιφέρει και ποινικές κυρώσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Οδηγός Προγράμματος: «Πρώθηση της ενεργειακής απόδοσης στις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης»

1.1 Σκοπός του Προγράμματος

Το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF) της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει θέσει ως βασικούς στόχους την εξοικονόμηση ενέργειας και την ενεργειακή αποδοτικότητα, αναγνωρίζοντας τη σημασία τους στην πράσινη και βιώσιμη ανάπτυξη. Στο πλαίσιο της μετάβασης σε μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη, τα έργα που επιδιώκουν την μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και τη βελτίωση της αποδοτικότητας των ενεργειακών συστημάτων έχουν προτεραιότητα.

Η επένδυση στην εξοικονόμηση ενέργειας βοηθά στη μείωση της εξάρτησης από εισαγωγές ενέργειας, ενισχύοντας έτσι την ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης και καθιστώντας τις οικονομίες πιο ανθεκτικές σε ενεργειακές κρίσεις. Επιπλέον, η ενεργειακή αποδοτικότητα συμβάλλει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς η παραγωγή ενέργειας γίνεται με λιγότερες απώλειες και περιορίζεται η ανάγκη για νέες ενεργοβόρες εγκαταστάσεις.

Στην Ελλάδα, το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας χρηματοδοτεί δράσεις που προάγουν την ανακαίνιση κτηρίων, την αναβάθμιση ενεργειακών υποδομών και την πρώθηση τεχνολογιών έξυπνων δικτύων, ενθαρρύνοντας την υιοθέτηση καινοτόμων τεχνολογιών που συμβάλλουν στην ενεργειακή αυτονομία και τη μείωση της κατανάλωσης. Έτσι, ενισχύεται η βιώσιμη ανάπτυξη, δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας και αναβαθμίζεται η ποιότητα ζωής των πολιτών.

Σε αυτό το πλαίσιο, βασικός σκοπός του Προγράμματος είναι η συμβολή στην βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των ΔΕΥΑ. Η επίτευξη του εν λόγω στόχου μέσω τις συγκεκριμένης δράσης επιδιώκεται με δύο (2) κατηγορίες επιλέξιμων δράσεων:

Κατηγορία 1: Αφορά στη χρηματοδότηση επεμβάσεων για άμεση εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας από υφιστάμενα αντλητικά συγκροτήματα κυριότητας ΔΕΥΑ κατά 20% τουλάχιστον ετησίως. Σε αυτή τη κατηγορία συμπεριλαμβάνονται και είναι επιλέξιμες σχετικές μελέτες για τη διαστασιολόγηση των εν λόγω επεμβάσεων καθώς και συμβουλευτικές και μελετητικές υπηρεσίες για την προετοιμασία και την υποβολή του φακέλου Πρότασης Επιδότησης καθώς και της τελικής έκθεσης ολοκλήρωσης των δράσεων (Προμελέτη, Α' Ενεργειακός Έλεγχος, Εκπόνηση Μελετών Εφαρμογής των σχετικών έργων, Β' ενεργειακός έλεγχος κ.α.).

Κατηγορία 2: Χρηματοδότηση μελετών και συμβουλευτικών υπηρεσιών που εξετάζουν συνολικά και μακροπρόθεσμα τις δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας για την ΔΕΥΑ σε επίπεδο οργανισμού αποτυπώνοντας εκτενώς την υφιστάμενη κατάσταση. Οι εν λόγω μελέτες, σκοπό έχουν να αποτελέσουν βασικό εισερχόμενο για

την μακροπρόθεσμη στοχοθεσία κάθε ΔΕΥΑ για μείωση του ενεργειακού κόστους και του ανάλογου ανθρακικού αποτυπώματος. Ωστόσο, τυχόν προτεινόμενες δράσεις που θα προκύπτουν από τις εν λόγω μελέτες δεν θα είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το παρόν Πρόγραμμα.

Οι ως άνω παρεμβάσεις θα συμβάλλουν στην επίτευξη του εθνικού ενδεικτικού στόχου ενεργειακής απόδοσης, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4 του ν. 4342/2015 και εξειδικεύεται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα στη χρήση σε δημόσιες εγκαταστάσεις ύδρευσης και αποχέτευσης νέων καινοτόμων υποδομών που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ενέργειας.

Ο ενεργειακός στόχος της παρούσας Πρόσκλησης συνίσταται στη μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας αντλιοστασίων ύδρευσης **τουλάχιστον κατά 20%** και στην αντίστοιχη μείωση των εκπομπών CO₂ κατά 20% ετησίως. Η επίτευξη του ανωτέρου στόχου επιτυγχάνεται με την αντικατάσταση του Η/Μ εξοπλισμού με νέο, σύγχρονο, υψηλότερης ενεργειακής κλάσης, καθώς και με κατάλληλο εξοπλισμό και λογισμικό ελέγχου αυτού.

Ενδεικτικά, και όχι περιοριστικά, άμεσες δράσεις που μπορούν να ληφθούν για την εξοικονόμηση ενέργειας σε αντλητικά συγκροτήματα είναι οι κάτωθι:

- **Αντικατάσταση παλαιών συστημάτων άντλησης/προώθησης νερού** (συμπεριλαμβανομένων των κινητήρων) με νέα πιο ενεργειακά αποδοτικά συστήματα.
- Εκτεταμένη εγκατάσταση αντιστροφών.
- **Αντικατάσταση παλαιών ηλεκτρικών πινάκων – μονάδων** με νέους, που θα ενσωματώνουν μετρητές ενέργειας, συστήματα αντιστάθμισης άεργου ισχύος ή και λογικούς ελεγκτές (PLC) για συνέργεια με λογισμικά διαχείρισης ενέργειας.
- **Εγκαταστάσεις Soft Starter για την εκκίνηση και τη διακοπή των κινητήρων**, που οδηγούν σε μικρότερη καταπόνηση και κατά συνέπεια, σε μικρότερη φθορά και λιγότερες απώλειες.
- **Εγκατάσταση ρυθμιστών στροφών (INVERTER)** με ή χωρίς ταυτόχρονη εγκατάσταση νέου πίνακα ελέγχου και τηλεμετρίας για την βελτίωση της λειτουργίας και τη μείωση της καταναλισκόμενης ενέργειας.
- **Εγκατάσταση συστημάτων διαχείρισης με τηλεχειρισμό**, με στόχο τη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας που απαιτείται για την άντληση, την επεξεργασία και την αποθήκευση πόσιμου νερού, όμβριων ή αστικών λυμάτων αποχετευτικού δικτύου.
- Εγκατάσταση συστημάτων απομακρυσμένου ελέγχου πιέσεων για αποτελεσματικότερο έλεγχο και ρύθμιση παροχής.

Κατά το σχεδιασμό των άμεσων δράσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης από τους υποψήφιους Δικαιούχους του Προγράμματος, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κριτήρια που αφορούν στην πραγματική και θεωρητική ενεργειακή κατανάλωση και στα χαρακτηριστικά των αντλητικών συγκροτημάτων (π.χ. προφίλ λειτουργίας, παλαιότητα συστημάτων, κατηγορία ενεργειακής απόδοσης κ.α.), προκειμένου **να δοθεί προτεραιότητα σε αντλητικά συγκροτήματα που παρουσιάζουν υψηλή κατανάλωση ενέργειας** και, μέσω της αναβάθμισης των οποίων, επιτυγχάνεται μεγαλύτερη εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας, αλλά και μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου.

Ειδικότερα, οι υποψήφιοι Δικαιούχοι θα πρέπει να επιλέγουν **αντλητικά συγκροτήματα** τα οποία:

- έχουν μεγάλη ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας
- έχουν υψηλό δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας,
- η ενέργεια που χρησιμοποιούν οδηγεί σε υψηλή ετήσια παραγωγή εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου
- εξασφαλίζουν ωριμότητα υλοποίησης

Όλα τα παραπάνω θα πρέπει να τεκμηριώνονται στη σχετική μελέτη σκοπιμότητας που κατατίθεται ως δικαιολογητικό της αίτησης ένταξης.

Όσον αφορά τις μελέτες για εξοικονόμησης ενέργειας συνολικά σε επίπεδο ΔΕΥΑ (Κατηγορία 2) αυτές μπορούν να εξετάζουν, να κοστολογούν και να ωριμάζουν (ενδεικτικά) όλες τις παρακάτω κατηγορίες επεμβάσεων ως προς την δυνατότητά τους να συμβάλουν στην εξοικονόμηση ενέργειας συνολικά σε επίπεδο οργανισμού (δεν θα είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο της παρούσας δράσης αλλά σκοπό έχουν να αποτελέσουν πηγή για κατάλληλη μακροχρόνια στοχοθεσία της ΔΕΥΑ):

1. Αποδοτικότητα διαδικασίας επεξεργασίας νερού:
  - **Προηγμένες τεχνολογίες φιλτραρίσματος και επεξεργασίας:** Εφαρμογή ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών, όπως η διήθηση με μεμβράνη ή η επεξεργασία με όζον.
  - **Αποδοτικά συστήματα αερισμού:** Αναβάθμιση σε ενεργειακά αποδοτικότερους αεριστήρες σε μονάδες επεξεργασίας νερού.
  - **Συστήματα ανάκτησης ενέργειας:** Εγκατάσταση στροβίλων σε αγωγούς για την ανάκτηση ενέργειας από τη ροή του νερού.
  - **Συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου:** Χρήση συστημάτων που βασίζονται σε δεδομένα για τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών επεξεργασίας, μειώνοντας την υπερβολική επεξεργασία και την υπερβολική χρήση ενέργειας.
2. Αποδοτικότητα Μονάδας Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ Λυμάτων):

- **Βελτιώσεις απόδοσης αερισμού:** Αναβάθμιση σε ενεργειακά αποδοτικούς φυσητήρες, χρήση διαχυτών λεπτών φυσαλίδων ή υιοθέτηση συστημάτων ελέγχου διαλυμένου οξυγόνου.
  - **Παραγωγή βιοαερίου από ιλύ:** Χρήση αναερόβιας χώνευσης για την παραγωγή βιοαερίου από ιλύ, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την τροφοδοσία της μονάδας.
  - **Συστήματα συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας (ΣΗΘ): Δέσμευση της** απορριπτόμενης θερμότητας από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας για χρήση στη λειτουργία της μονάδας.
  - **Ανάκτηση ενέργειας από ροές λυμάτων:** Εγκατάσταση μικρών υδροηλεκτρικών γεννητριών σε κανάλια εκροής λυμάτων.
  - **Βελτιστοποιημένη επεξεργασία ιλύος:** Εφαρμογή τεχνικών όπως η θερμική υδρόλυση για τη μείωση του όγκου της ιλύος και της χρήσης ενέργειας κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας.
3. Βελτιώσεις συστήματος διανομής νερού:
- **Διαχείριση πίεσης:** Εγκατάσταση προηγμένων συστημάτων διαχείρισης πίεσης για τη μείωση της υπερπίεσης στα δίκτυα διανομής, την εξοικονόμηση ενέργειας και την ελαχιστοποίηση των διαρροών.
  - **Έξυπνη μέτρηση:** Εφαρμογή έξυπνων μετρητών νερού και ανάλυσης δεδομένων για καλύτερη αντιστοίχιση της προσφοράς με τη ζήτηση, μειώνοντας την υπεράντληση και τη σπατάλη ενέργειας.
  - **Αναβαθμίσεις υποδομών:** Αντικατάσταση παλαιών, μη αποδοτικών αγωγών για τη μείωση της ενέργειας που απαιτείται για τη μεταφορά νερού.
4. Ενσωμάτωση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας:
- **Ηλιακοί συλλέκτες για εγκαταστάσεις:** Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας νερού και αντλιοστάσια για αντιστάθμιση της χρήσης ενέργειας από το δίκτυο.
  - **Αιολική ενέργεια για αντλιοστάσια:** Αξιοποίηση ανεμογεννητριών για την τροφοδοσία απομακρυσμένων αντλιοστασίων ή μονάδων αφαλάτωσης
  - **Υδροηλεκτρική ενέργεια σε δίκτυα διανομής:** Εγκατάσταση μίνι-υδροηλεκτρικών συστημάτων σε αγωγούς όπου η υπερπίεση ή η ροή μπορεί να παράγει ηλεκτρική ενέργεια.
  - **Λύσεις αποθήκευσης ενέργειας:** Ενσωμάτωση τεχνολογιών αποθήκευσης ενέργειας, όπως μπαταρίες, για καλύτερη διαχείριση της χρήσης ενέργειας κατά τις περιόδους αιχμής και εκτός αιχμής.
5. Ενεργειακά αποδοτικός εξοπλισμός & τεχνολογίες:
- **Φωτισμός υψηλής απόδοσης:** Χρήση φωτισμού LED για όλες τις εγκαταστάσεις, τα γραφεία και τις μονάδες επεξεργασίας

- **Αυτοματοποιημένα συστήματα ελέγχου:** Εγκατάσταση συστημάτων SCADA (Supervisory Control and Data Acquisition) για τη βελτιστοποίηση της λειτουργίας αντλιών, φουσητήρων και λοιπού εξοπλισμού.
  - **Συστήματα παρακολούθησης σε πραγματικό χρόνο:** Ενσωμάτωση παρακολούθησης ενέργειας σε πραγματικό χρόνο για τον εντοπισμό ανεπαρκειών και την προσαρμογή των λειτουργιών ανάλογα.
6. Λειτουργικές βελτιώσεις:
- **Εκπαίδευση προσωπικού:** Εκπαίδευση προσωπικού σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για την ενεργειακή απόδοση στην επεξεργασία και διανομή νερού

1.2 Κατηγορίες Δικαιούχων του Προγράμματος

1. Οι Δικαιούχοι Φορείς του Προγράμματος, είναι:

- α) Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ)
- β) Συμπράξεις ΔΕΥΑ

5. Πεδίο εφαρμογής του Προγράμματος αποτελεί το σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας.

1.3 Χαρακτηριστικά επιλέξιμων δαπανών

Μέσω της παρούσας Πρόσκλησης χρηματοδοτούνται άμεσες επεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Επιλέξιμα προς χρηματοδότηση είναι αντλητικά συγκροτήματα που πληρούν αυστηρά το σύνολο των εξής προϋποθέσεων:

1. Είναι **νομίμως υφιστάμενα** και λειτουργούν με την αντίστοιχη, πολεοδομικά, χρήση τους.
2. Ανήκουν στην ιδιοκτησία του υποψήφιου δικαιούχου.
Σε περίπτωση που τα προτεινόμενα αντλητικά συγκροτήματα **δεν είναι ιδιόκτητα**, απαιτείται η ύπαρξη **εν ισχύ παραχωρητηρίου, για διάστημα τουλάχιστον 5 ετών** από την ημερομηνία έναρξης υποβολής των αιτήσεων και σχετική δήλωση του ιδιοκτήτη (βλέπε στοιχείο με α/α 1 της ενότητας 6).
3. Είναι αντλητικά συγκροτήματα (ή άλλες εγκαταστάσεις) που δεν έχουν εκσυγχρονίσει σημαντικά τις Η/Μ υποδομές τους τα τελευταία 3 χρόνια.

Επιπλέον των ανωτέρω προϋποθέσεων, οι προτεινόμενες επεμβάσεις πρέπει να αφορούν αποκλειστικά εργασίες βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης και αντίστοιχης μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, υπό το πλαίσιο των κανόνων επιλεξιμότητας της παρούσας Πρόσκλησης.

1.3.1 Χαρακτηριστικά επιλέξιμων παρεμβάσεων σε αντλητικά συγκροτήματα

Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου αφορά στις παρακάτω δράσεις βελτίωσης εξοικονόμησης ενέργειας στον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό, αντλητικών συγκροτημάτων:

A. Δράσεις για την εξοικονόμηση ενέργειας σε αντλιοστάσια

Ενδεικτικές επιμέρους παρεμβάσεις – εργασίες είναι οι ακόλουθες:

- Αντικατάσταση εξοπλισμού άντλησης (συμπεριλαμβανομένων και των κινητήρων) σε υφιστάμενα αντλητικά συγκροτήματα με νέο, σύγχρονης τεχνολογίας και πιο ενεργειακά αποδοτικό.
- Εγκατάσταση μετατροπέων συχνότητας (inverters) στις περιπτώσεις όπου η λειτουργία των αντλιών απαιτεί μεταβαλλόμενη παροχή ή/και πίεση.
- Αντικατάσταση παλαιών ηλεκτρικών πινάκων-μονάδων με νέους, ενσωματωμένους με μετρητές ενέργειας, συσκευές αντιστάθμισης άεργου ισχύος, λογικούς ελεγκτές (PLC) για την διασύνδεση με λογισμικό διαχείρισης ενέργειας, προκειμένου να είναι δυνατός ο απομακρυσμένος έλεγχος λειτουργίας και η ελαχιστοποίηση άσκοπων μετακινήσεων προσωπικού και έγκαιρης διάγνωσης δυσλειτουργιών, αμέσως μόλις αυτές παρουσιάζονται.
- Τηλεμετρία – έργα τηλεχειρισμού
  - Μελέτη και εγκατάσταση συστημάτων μέτρησης παροχής και πίεσης με τηλεμετάδοση σε επιλεγόμενα μετά από μελέτη σημεία του δικτύου διανομής για να δίδεται η δυνατότητα βελτιστοποίησης της λειτουργίας των αντλιών.
  - Εγκατάσταση συστημάτων διαχείρισης με τηλεχειρισμό, με στόχο τη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας που απαιτείται για την άντληση, την επεξεργασία και την αποθήκευση των γεωτρήσεων.
- Εγκατάσταση συστημάτων μέτρησης και καταγραφής των ηλεκτρικών καταναλώσεων και τηλεμετάδοσής τους στο κεντρικό σύστημα επιτήρησης λειτουργίας SCADA, προκειμένου να αξιολογείται περιοδικά η βέλτιστη λειτουργία των αντλιοστασίων και του κύριου εξοπλισμού.
- Αντικατάσταση των διαρκούς λειτουργίας φωτιστικών με σύγχρονα, τεχνολογίας Led, εφόσον για το φωτισμό των βοηθητικών εγκαταστάσεων καταναλώνονται σημαντικά ποσά ενέργειας.
- Αυτοματοποίηση λειτουργίας των ανεμιστήρων με ρύθμιση στροφών και έλεγχο θερμοκρασίας, στις περιπτώσεις που εφαρμόζεται τεχνητός αερισμός του χώρου για αποφυγή ανύψωσης της θερμοκρασίας.

- Συστήματα αποθήκευσης ενέργειας χωρίς δυνατότητα έγχυσης στο δίκτυο.

B. Ενέργειες για την εξοικονόμηση ενέργειας σε κινητήρες αντλιών

Ενδεικτικές επιμέρους παρεμβάσεις – εργασίες είναι οι ακόλουθες:

- Αντικατάσταση παλαιάς τεχνολογίας ηλεκτρικών κινητήρων άντλησης νερού με νέους υψηλής ενεργειακής απόδοσης, τουλάχιστον IE4.
- Εγκατάσταση εκκινήτων ομαλής εκκίνησης (soft starters) για την εκκίνηση και τη διακοπή των κινητήρων, προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί το κόστος λειτουργίας από μικρότερη φθορά του υδραυλικού εξοπλισμού, λόγω της ομαλής εκκίνησης / παύσης των αντλητικών συγκροτημάτων και τη συνεπαγόμενη μικρότερη υπερπίεση / υποπίεση από την ανάπτυξη υδραυλικού πλήγματος. Επίσης εγκατάσταση αυτόματων συστημάτων βελτίωσης του Συντελεστή Ισχύος συνΦ με διατάξεις πυκνωτών, για περιορισμό στο μέγιστο βαθμό της αέργου ισχύος λειτουργίας των ηλεκτρικών κινητήρων των αντλητικών συγκροτημάτων.
- Εγκατάσταση κεντρικού συστήματος επιτήρησης λειτουργίας SCADA με παράλληλη εγκατάσταση συστήματος μέτρησης παροχής, το οποίο σε πραγματικό χρόνο θα καταγράφει την παροχή λειτουργίας για αποφυγή σπατάλης και την έγκαιρη διάγνωση θραύσεων ή διαρροών κατά τη λειτουργία.
- Εγκατάσταση συστημάτων μέτρησης και καταγραφής των ηλεκτρικών καταναλώσεων και τηλεμετάδοσής τους στο κεντρικό σύστημα επιτήρησης λειτουργίας SCADA, προκειμένου να αξιολογείται περιοδικά η βέλτιστη λειτουργία των αντλιοστασίων και του κύριου εξοπλισμού.

Γ. Σχετικές μελέτες για τη βέλτιστη εφαρμογή των δράσεων των κατηγοριών A & B.

Ενδεικτικές επιμέρους παρεμβάσεις – εργασίες είναι οι ακόλουθες:

- Μελέτη για την ενεργειακή αναβάθμιση αντλητικών συγκροτημάτων ύδρευσης.
- Μελέτη για τη βελτίωση των υφιστάμενων διαδικασιών με την εφαρμογή νέων τεχνολογιών
- Μελέτη για τον έλεγχο των πιέσεων και της μείωσης της μηχανικής καταπόνησης με ειδικό υδραυλικό εξοπλισμό
- Επιμέρους μελέτες έργων ή προμηθειών για συγκεκριμένες παρεμβάσεις – εργασιών των κατηγοριών A και B ως άνω.
- Μελέτες για βελτίωση συντελεστή άεργου ισχύος με κατάλληλες αυτόματες διατάξεις πυκνωτών
- Υδραυλική μελέτη επαναξιολόγησης ονομαστικών συνθηκών λειτουργίας αντλητικών συγκροτημάτων (παροχή & μανομετρικό) με βάση τα πραγματικά

στοιχεία κατασκευής και απαιτήσεων λειτουργίας των δικτύων μεταφοράς και διανομής

- Ηλεκτρομηχανολογική μελέτη για την εγκατάσταση μετατροπών συχνότητας (inverters)
- Ηλεκτρομηχανολογική μελέτη για την εγκατάσταση διατάξεων ομαλής εκκίνησης (soft starters) αντλητικών συγκροτημάτων
- Ηλεκτρομηχανολογική μελέτη για την αντικατάσταση ηλεκτρικών κινητήρων αντλητικών συγκροτημάτων με νέους ενεργειακά πλέον αποδοτικούς
- Ηλεκτρομηχανολογική μελέτη για την λειτουργία σύγχρονου συστήματος αντιστάθμισης αέργου ισχύος αντλιοστασίων
- Ηλεκτρομηχανολογική μελέτη για τη βελτίωση λειτουργίας ανεμιστήρων ψύξης αντλιοστασίων
- Ηλεκτρομηχανολογική μελέτη για τη βελτίωση εγκατάστασης συστημάτων φωτισμού
- Ηλεκτρομηχανολογική μελέτη για την τυποποίηση των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων ισχύος και ελέγχου των αντλιοστασίων, δεξαμενών κλπ που εξυπηρετούνται από τη ΔΕΥΑ
- Ηλεκτρομηχανολογική μελέτη για την εγκατάσταση κεντρικού συστήματος επιτήρησης λειτουργίας SCADA

Δ. Ενέργειες για την μείωση της μηχανικής καταπόνησης των αντλιοστασίων και της διαχείρισης των πιέσεων.

- Ενδεικτικές επιμέρους παρεμβάσεις – εργασίες είναι οι ακόλουθες:
- Εγκατάσταση βαλβίδων ταχείας εκτόνωσης (pressure relief valve).
- Εγκατάσταση βαλβίδων ρύθμισης πίεσης
- Εγκατάσταση υδραυλικών συστημάτων αντιπληγματικής προστασίας
- Εγκατάσταση βαλβίδων στάθμης νερού μέσω ελέγχου της ανάντη πίεσης.
- Εν γένει ειδικός υδραυλικός εξοπλισμός που θα συμβάλλει στη μείωση της καταπόνησης των αντλιών.

1.3.2 Χαρακτηριστικά επιλέξιμων υπηρεσιών (μελετών)

Επιπλέον, επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για τις **συμβουλευτικές** και **μελετητικές υπηρεσίες**. Πιο συγκεκριμένα, οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν:

1. Συμβουλευτικές και μελετητικές υπηρεσίες για την προετοιμασία και την υποβολή του φακέλου Πρότασης Επιδότησης και της αντίστοιχης Έκθεσης Ολοκλήρωσης (Προμελέτη, Α' Ενεργειακός Έλεγχος, Εκπόνηση Μελετών Εφαρμογής των σχετικών έργων, Β' ενεργειακός έλεγχος κ.α.).
2. Μελέτες που εξετάζουν συνολικά και μακροπρόθεσμα τις δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας για την ΔΕΥΑ. Το σύνολο των προτεινόμενων

δράσεων θα αποτελέσει βασικό εισερχόμενο για την μακροπρόθεσμη στοχοθεσία κάθε ΔΕΥΑ για μείωση του ενεργειακού κόστους και του ανάλογου ανθρακικού αποτυπώματος χωρίς όμως να αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες για το παρόν Πρόγραμμα.

1.3.3 Γενικές Παρατηρήσεις για όλες τις κατηγορίες επεμβάσεων – εργασιών:

- i. Στον υπολογισμό του κόστους των επεμβάσεων συμπεριλαμβάνονται, εκτός των απαιτούμενων υλικών (κυρίων, βοηθητικών και μικροϋλικών), και οι λοιπές εργασίες, που είναι αλληλένδετες με αυτές, με σκοπό την επίτευξη ενός άρτιου, τεχνικού και λειτουργικού αποτελέσματος.
- ii. Τα υλικά και τα συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν για τις επεμβάσεις πρέπει να φέρουν ενεργειακή σήμανση, εφόσον αυτή απαιτείται. Τα ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα, για τα οποία υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία, θα πρέπει να φέρουν σήμανση CE. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να είναι καινούρια και όχι μεταχειρισμένα.
- iii. Η διενέργεια Ενεργειακού Ελέγχου πριν και μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των παρεμβάσεων γίνεται από Ενεργειακούς Ελεγκτές εγγεγραμμένους στο μητρώο ενεργειακών ελεγκτών του ΥΠΕΝ. Η ιδιότητα του ενεργειακού ελεγκτή είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου ή υπαλλήλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.), με σχέση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου. Ο Ελεγκτής Α' Ενεργειακού Ελέγχου, ο ίδιος ή νομικό πρόσωπο στο οποίο είναι μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος, δεν συμμετέχει στη μελέτη, προμήθεια, κατασκευή, επίβλεψη των επιλέξιμων δαπανών.

1.3.4 Αποφυγή διπλής χρηματοδότησης

Οι δαπάνες των παρεμβάσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος, ή μέρος αυτών, δεν πρέπει να έχουν λάβει ενίσχυση από άλλο Ταμείο ή χρηματοδοτικό μέσο ή από άλλο πρόγραμμα ευρωπαϊκό ή εθνικό.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί διπλή χρηματοδότηση παρέμβασης, η συγκεκριμένη δαπάνη κρίνεται ως μη επιλέξιμη.

1.4 Λοιπές υποχρεώσεις δικαιούχων

Μετά την έκδοση της Απόφασης Ολοκλήρωσης του έργου, ο Δικαιούχος Φορέας υποχρεούται να διασφαλίζει τη λειτουργία και συντήρησή του έργου για πέντε (5) έτη, ή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, εφόσον ορίζεται στην Απόφαση Ένταξης.

1.5 Υλοποίηση των έργων – Χρηματοδότηση

Η επιλεξιμότητα των προτεινόμενων επεμβάσεων προκύπτει από το πλαίσιο των γενικών και των ειδικών κανόνων επιλεξιμότητας της παρούσας Πρόσκλησης.

Το άνω όριο κόστους για την επιλεξιμότητα των προτεινόμενων επεμβάσεων στο Πρόγραμμα ορίζεται στο στοιχείο με α/α (2) της παρ. 1.9.1 της παρούσας Πρόσκλησης.

Στις περιπτώσεις Αιτήσεων Ένταξης, όπου ο αντίστοιχος Προϋπολογισμός των προτεινόμενων επεμβάσεων, είτε υπερβαίνει το όριο που τίθεται στο στοιχείο με α/α (2) της παρ. 1.9.1 της παρούσας Πρόσκλησης είτε περιλαμβάνει μη επιλέξιμες επεμβάσεις για το Πρόγραμμα, απαιτείται η δέσμευση του υποψήφιου Δικαιούχου για τον τρόπο κάλυψης του υπερβαίνοντος ποσού, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο στοιχείο με α/α (7) της ίδιας παρ. 1.9.1.

Η χρηματοδότηση των έργων που εντάσσονται στο Πρόγραμμα πραγματοποιείται με ποσοστό επιχορήγησης που ορίζεται στα στοιχεία με α/α (3,4,5) της παρ. 1.9.1 της παρούσας Πρόσκλησης. Η χρηματοδότηση υλοποιείται από τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Οι Δικαιούχοι Φορείς δύνανται να συνάπτουν Συμβάσεις Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΕΑ) των ν. 3855/2010 (Α' 95) και ν. 4342/2015 (Α' 143) με Εταιρείες Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΕΕΥ) ή τρίτους με σκοπό να καλύψουν το υπολειπόμενο τμήμα του κόστους των επεμβάσεων πέραν του επιδοτούμενου από το Πρόγραμμα (ήτοι το υπολειπόμενο 40% των επιλέξιμων επεμβάσεων και μελετών που δεν καλύπτεται από το πρόγραμμα). Σε άλλη περίπτωση, το υπολειπόμενο τμήμα δύναται να καλύπτεται από ίδιους πόρους του Δικαιούχου Φορέα.

Οι αναθέσεις των Συμβάσεων Ανάθεσης για την υλοποίηση των έργων του Προγράμματος, καθώς και οι τροποποιήσεις τους, ακολουθούν τους εθνικούς κανόνες που τις διέπουν, ανεξάρτητα από την επιλογή του τρόπου χρηματοδότησης του τμήματος της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης πλέον της Επιδότησης.

Το ποσοστό χρηματοδότησης – επιχορήγησης παραμένει σταθερό κατά την υλοποίηση των έργων που εντάσσονται στο Πρόγραμμα.

1.6 Αντικείμενο Πρόσκλησης

Η παρούσα πρόσκληση υλοποιείται στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0». Οι δαπάνες των πράξεων θα χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Η παρούσα πρόσκληση εμπίπτει στο Υποέργο (sub project) 5 της δράσης 16994 με τίτλο «Ενεργειακή απόδοση και προώθηση των ΑΠΕ για αυτοκατανάλωση» στον ΑΠ 1.4 **Αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και προστασία του περιβάλλοντος**.

Τα Επενδυτικά Σχέδια που θα υλοποιηθούν βάσει της παρούσας θα πρέπει να επιτυγχάνουν μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας στις εγκαταστάσεις που αφορούν οι αιτήσεις, τουλάχιστον κατά 20%.

1.7 Οικονομικά στοιχεία Πρόσκλησης

Ο συνολικός προϋπολογισμός της Δημόσιας Δαπάνης της παρούσας Πρόσκλησης ανέρχεται σε σαράντα εκατομμύρια ευρώ (40.000.000 €) χωρίς ΦΠΑ. Ο ΦΠΑ δεν είναι επιλέξιμος στο πλαίσιο του Προγράμματος καθώς είναι ανακτήσιμος από τους Δικαιούχους Φορείς.

Ως Δημόσια Δαπάνη ορίζεται η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη από το Πρόγραμμα επί το αντίστοιχο ποσοστό χρηματοδότησης. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ο προϋπολογισμός του προγράμματος κατανέμεται ως ακολούθως στις κατωτέρω κατηγορίες υποψηφίων Δικαιούχων:

Πίνακας 1 Κατανομή προϋπολογισμού ανά κατηγορία υποψηφίων δικαιούχων

Κατηγορία Υποψηφίων Δικαιούχων	Προϋπολογισμός
ΔΕΥΑ Δήμων με λειψυδρία	7.000.000€;
ΔΕΥΑ Θεσσαλίας	10.000.000€
ΔΕΥΑ λοιπών περιοχών	23.000.000€

Ως Δήμοι με λειψυδρία νοούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος οι Δήμοι που έχουν κηρυχθεί (τουλάχιστον 1 φορά) κατά τη διάρκεια των ετών 2023 και 2024 σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω λειψυδρίας με σχετική απόφαση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Για την υπαγωγή υποψήφιου δικαιούχου ΔΕΥΑ στην κατηγορία των «ΔΕΥΑ Δήμων με λειψυδρία» του Πίνακα

2, αποσαφηνίζεται ότι αρκεί να υφίσταται ένας τουλάχιστον Δήμος κηρυγμένος σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης στην περιοχή ευθύνης του εν λόγω Δικαιούχου.

Επιπλέον, σε περίπτωση που εξαντληθεί ο επιμέρους προϋπολογισμός των ΔΕΥΑ Δήμων με λειψυδρία και των ΔΕΥΑ Θεσσαλίας του Πίνακα 2, δυνητικοί δικαιούχοι αυτών των κατηγοριών μπορούν να χρηματοδοτούνται από το αντίστοιχο τμήμα του προϋπολογισμού του Προγράμματος που προορίζεται για τις λοιπές περιοχές της χώρας.

1.8 Διάρκεια Εφαρμογής

Το Πρόγραμμα υλοποιείται έως την 31η Δεκεμβρίου, με δυνατότητα παράτασης.

Η περίοδος υποβολής των αιτήσεων ένταξης ορίζεται από την δημοσίευση της παρούσας μέχρι και την 31 Μαρτίου 2025 Ωστόσο, δύναται να λήξει νωρίτερα της ορισθείσας ως ημερομηνίας λήξης σε περίπτωση εξάντλησης της προς διάθεση δημόσιας δαπάνης της παρούσας Πρόσκλησης.

Η παρούσα Πρόσκληση δύναται να ανακληθεί αιτιολογημένα, λαμβάνοντας υπόψη την πορεία υλοποίησης του Προγράμματος.

1.9 Ειδικότερα θέματα χρηματοδότησης και επιλεξιμότητας δαπανών

1.9.1 Γενικά θέματα

1. Ως ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων δράσεων / έργων ορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης του Προγράμματος.
2. Ως μέγιστος συνολικός και επιλέξιμος Προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων Αιτήσεων Ένταξης ορίζεται το ποσό των 4.032.258,06 ευρώ (€), χωρίς ΦΠΑ (5.000.000,00 ευρώ με ΦΠΑ).
3. Ως ελάχιστος συνολικός και επιλέξιμος Προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων Αιτήσεων Ένταξης ορίζεται το ποσό των 80.645,16 ευρώ χωρίς ΦΠΑ (€) (€100.000,00 συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ).
4. Το ποσοστό επιδότησης ορίζεται στο 60% της καθαρής (χωρίς ΦΠΑ) αξίας των επιλέξιμων δαπανών. Κατ' επέκταση, ανώτατο συνολικό ποσό επιδότησης από το Πρόγραμμα ανά Δικαιούχο Φορέα είναι το ποσό των 2.419.354,84 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ).
5. Ως ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός για τις συνοδές μελέτες που αναφέρονται στην Κατηγορία Ι του Άρθρου 1 της Πρόσκλησης, ορίζεται το 3% του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού της Αίτησης, ήτοι κατά μέγιστο €120.967,74 χωρίς ΦΠΑ (€150.000,00 με ΦΠΑ). Οι μελέτες αυτές επιδοτούνται με 60% επί της καθαρής (χωρίς ΦΠΑ) αξίας τους, άρα το ανώτατο ποσό

επιδότησης που δύναται να λάβει ο Δικαιούχος Φορέας για αυτές ανέρχεται στα 72.580,65 ευρώ.

6. Ως ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες/ μελέτες που αναφέρονται στην Κατηγορία II του Άρθρου 1 της Πρόσκλησης, ορίζεται το 2% του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού της Αίτησης, ήτοι κατά μέγιστο € 80.645,16 χωρίς ΦΠΑ (€100.000 με ΦΠΑ). Οι μελέτες αυτές επιδοτούνται με 60% επί της καθαρής (χωρίς ΦΠΑ) αξίας τους, άρα το ανώτατο ποσό επιδότησης που δύναται να λάβει ο Δικαιούχος Φορέας από το Πρόγραμμα για αυτές ανέρχεται στα 48.387,10 ευρώ χωρίς ΦΠΑ.
7. Στις περιπτώσεις Αιτήσεων Ένταξης, όπου ο αντίστοιχος Προϋπολογισμός είτε υπερβαίνει τα όρια που τίθενται στο προηγούμενο στοιχείο με α/α (2), είτε περιλαμβάνει μη επιλέξιμες επεμβάσεις για το Πρόγραμμα, ο υποψήφιος Δικαιούχος Φορέας υποχρεούται να προσκομίσει απόφαση του αρμόδιου συλλογικού του οργάνου, που να τον δεσμεύει ρητά για τον τρόπο κάλυψης του υπερβαίνοντος ποσού.
Επισημαίνεται ότι πριν την έγκριση των τευχών δημοπράτησης, ο υποψήφιος Δικαιούχος Φορέας θα πρέπει να υποβάλλει απόφαση του αρμόδιου οργάνου, με την οποία θα εγγράφεται στον προϋπολογισμό του το τυχόν υπερβάλλον ποσό. Η εν λόγω απόφαση θα πρέπει να μνημονεύεται ρητά στα τεύχη δημοπράτησης.
8. Δεν εντάσσονται στο Πρόγραμμα δράσεις / έργα που έχουν ήδη ενταχθεί για χρηματοδότηση σε άλλα προγράμματα. Επιπλέον, δεν εντάσσονται έργα που προορίζονται να ενταχθούν σε άλλα προγράμματα, με βάση τα εγκεκριμένα προγραμματικά κείμενα και τις εξειδικεύσεις τους. Επισημαίνεται ότι το Πρόγραμμα δύναται να λειτουργεί συμπληρωματικά άλλων προγραμμάτων, με στόχο την ικανοποίηση των αναγκών σε δράσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης για τους οικείους υποψήφιους Δικαιούχους του Προγράμματος και τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας των αντλιοστασίων και των κινητήρων αντλιών.
9. Οι τεχνικές μελέτες που υποβάλλονται σε στάδιο μελέτης εφαρμογής, θα πρέπει να συνοδεύονται από τις κατά περίπτωση απαιτούμενες αδειοδοτήσεις και εγκρίσεις.
10. Η τελική επιλεξιμότητα των δαπανών από την υλοποίηση των ενταγμένων έργων επιβεβαιώνεται με την εκπόνηση Ενεργειακού Ελέγχου στα αντλητικά συγκροτήματα, μετά το πέρας των εργασιών – επεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσής τους. Στην περίπτωση που με την έκδοση των ανωτέρω στοιχείων δεν τεκμηριώνεται η δυνατότητα επίτευξης τουλάχιστον κατά 20% εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας ετησίως, εκδίδεται απόφαση ανάκλησης της Απόφασης Ένταξης (Απόφαση Απένταξης) από το Πρόγραμμα με όλες τις συνεπαγόμενες κυρώσεις για τον Δικαιούχο Φορέα. Ωστόσο, ο Δικαιούχος

διατηρεί το δικαίωμα να αιτηθεί για ένα διάστημα «θεραπείας», διάρκειας έως και 6 μήνες. Κατά το διάστημα αυτό δύναται να καλύψει, με ίδια συμμετοχή, το τμήμα της επένδυσης για την υπολειπόμενη ενεργειακή αναβάθμιση που απαιτείται, ούτως ώστε να καλύπτει τους ανωτέρω στόχους και να παραμείνει στο Πρόγραμμα.

11. Το πλαίσιο των επεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των αντλιοστασίων και των κινητήρων αντλιών, καθώς και ο χρονικός προγραμματισμός αυτών δεν πρέπει να παρεμποδίζουν ουσιαστικά τη λειτουργία αυτών.

1.9.2 Θέματα Κρατικών Ενισχύσεων

Η χρηματοδότηση των Δ.Ε.Υ.Α. για την προώθηση της ενεργειακής τους απόδοσης στους τομείς της ύδρευσης και της αποχέτευσης εκφεύγει της εφαρμογής των κανόνων κρατικών ενισχύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται η τήρηση χωριστών λογαριασμών για τυχόν άλλες οικονομικές δραστηριότητες που ενδέχεται να ασκούν οι Δ.Ε.Υ.Α., προκειμένου να αποφεύγεται η διεπιδότηση των άλλων δραστηριοτήτων, εκτός από τις υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης που συνιστούν νόμιμο μονοπώλιο.

Ως εκ τούτου, οι Δικαιούχοι Φορείς, θα πρέπει να δηλώνουν υπευθύνως ότι οι προς χρηματοδότηση επενδύσεις αφορούν αποκλειστικά τις υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης τις οποίες παρέχουν κατ'αποκλειστικότητα στη γεωγραφική περιοχή αρμοδιότητάς τους και ότι μέσω τήρησης χωριστών λογαριασμών διασφαλίζουν την αποφυγή διεπιδότησης τυχόν οικονομικών δραστηριοτήτων που ασκούν. Σχετικό υπόδειγμα της απαιτούμενης υπεύθυνης δήλωσης παρατίθεται στο Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος.

Σημειώνεται πως σε περίπτωση που τα προς χρηματοδότηση αντλητικά συγκροτήματα είναι μισθωμένα, θα πρέπει προκειμένου να μην καταλείπεται όφελος στον εκμισθωτή τους, η εναπομένουσα διάρκεια της μίσθωσης να επαρκεί για την απόσβεση της επένδυσης ήτοι δεν πρέπει να είναι κατώτερη των 5 ετών.

Όσον αφορά τη χρηματοδότηση συμβουλευτικών υπηρεσιών και μελετών που εξετάζουν μακροπρόθεσμα τις δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας για τις Δ.Ε.Υ.Α.,(Κατηγορία ΙΙ του άρθρου 1) η χρηματοδότησή τους, θα υπαχθεί στον Κανονισμό (ΕΕ) 2831/2023 για τη χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis). Ως εκ τούτου οι Δικαιούχοι φορείς που θα συμπεριλάβουν στην αίτηση ένταξης δαπάνες για τις άυλες υπηρεσίες της Κατηγορίας ΙΙ, **θα πρέπει να υποβάλλουν και αντίστοιχη υπεύθυνη δήλωση σώρευσης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) σύμφωνα με το πρότυπο δείγμα που βρίσκεται στο Παράρτημα ΙV της παρούσας πρόσκλησης.**

Όσον αφορά την επιλογή αναδόχων για την υλοποίηση των έργων της αίτησης ένταξης, εφόσον η επιλογή των αναδόχων, γίνει με τις διαδικασίες που προβλέπονται στον ν.4412/2016 περί δημοσίων συμβάσεων, δηλαδή μέσω μιας ανταγωνιστικής, διαφανούς, αμερόληπτης και άνευ όρων διαδικασίας υποβολής προσφορών (ήτοι μέσω ανοικτού δημόσιου διαγωνισμού) σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των παρ. 90-96 της Ανακοίνωσης για την έννοια της κρατικής ενίσχυσης με αριθμ. 2016/C262/01 τεκμαίρεται ότι δεν παρέχεται οικονομικό πλεονέκτημα στον ανάδοχο και επομένως δεν τίθεται ζήτημα κρατικής ενίσχυσης.

Ωστόσο, εάν η επιλογή του αναδόχου δεν πραγματοποιηθεί κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας αλλά π.χ. με απευθείας ανάθεση ή με κάποια άλλη διαδικασία, προκειμένου να αποκλειστεί η παροχή οικονομικού πλεονεκτήματος προς τον ανάδοχο, απαιτείται να τεκμηριώνεται βάσει αξιόπιστων στοιχείων (π.χ. μέσω συγκριτικής αξιολόγησης) ότι η καταβαλλόμενη αμοιβή για την παροχή της υπηρεσίας/του έργου αντιστοιχεί σε τιμές αγοράς (ή υπολείπεται αυτών).

1.9.3 Ανάλυση κόστους προτεινόμενων επεμβάσεων – εκτίμηση Προϋπολογισμού

- i. Η υποβολή της Τεχνικής Μελέτης των προτεινόμενων επεμβάσεων σε στάδιο προμελέτης περιλαμβάνει και την ανάλυση κόστους των προτεινόμενων επεμβάσεων – εργασιών (εκτίμηση προϋπολογισμού).
- ii. Στην υποβολή Τεχνικών Μελετών των προτεινόμενων επεμβάσεων σε στάδιο μελέτης εφαρμογής οι υποβαλλόμενες Τεχνικές Μελέτες πρέπει να έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τις εγκεκριμένες προδιαγραφές και να συνοδεύονται από τις προβλεπόμενες άδειες και εγκρίσεις. Το κόστος των προτεινόμενων επεμβάσεων αποτυπώνεται στον Προϋπολογισμό των εγκεκριμένων Τεχνικών Μελετών, ο οποίος συντάσσεται σύμφωνα με τις προμετρήσεις εργασιών και τηρεί τον ισχύοντα Κανονισμό Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για Δημόσιες Συμβάσεις Έργων [υπ' αριθ. ΔΝΣγ/οικ.35577/ΦΝ 466/04-05-2017 (Β' 1746) Απόφαση Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει].
- iii. Στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης δεν επιδοτούνται:
  - δαπάνες που αφορούν σε συνήθεις επεμβάσεις συντήρησης,
  - λοιπός εξοπλισμός που δεν συμβάλει στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης

1.10 Οδηγίες υποβολής αιτήσεων

Οι υποψήφιοι Δικαιούχοι Φορείς υποβάλλουν τις Αιτήσεις σε πληροφοριακό σύστημα προσβάσιμο από την ιστοσελίδα του Προγράμματος: <https://deya-repower.gov.gr/>

Ο υποψήφιος Δικαιούχος Φορέας θα συνδέεται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Προγράμματος με τους μοναδικούς κωδικούς taxis, που αφορούν στο Α.Φ.Μ του νομικού του προσώπου.

Αφού ο χρήστης εκκινήσει την Αίτηση Ένταξης δηλώνει:

1. Τα στοιχεία του υποψήφιου Δικαιούχου Φορέα
2. Τα στοιχεία του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα
3. Τα στοιχεία του υπευθύνου επικοινωνίας του φορέα

Αφού δηλωθούν τα ανωτέρω στοιχεία, θα αναρτώνται τα κάτωθι δικαιολογητικά:

ΑΑ	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ 1 ^{ου} ΣΤΑΔΙΟΥ ΑΙΤΗΣΗΣ
1.	Δικαιολογητικό/αποδεικτικό νόμιμου εκπροσώπου του Δικαιούχου Φορέα
2.	Στοιχεία Αρμοδιότητας του υποψήφιου Δικαιούχου για την Αίτηση Ένταξης
3.	Έγγραφα Ιδιοκτησιακού Καθεστώτος αντλητικού ή αντλητικών συγκροτημάτων
4.	Νομιμοποιητικά Έγγραφα αντλητικών συγκροτημάτων
5.	Τεχνική Μελέτη (προτεινόμενων παρεμβάσεων)
6.	Απόφαση του αρμόδιου οργάνου για την Αίτηση Ένταξης
7.	Τελευταία Έκθεση Ενεργειακού Ελέγχου (Α' ενεργειακός έλεγχος)
8.	Έκθεση Σκοπιμότητας
9.	Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης
10.	Τεύχη Δημοπράτησης (εφόσον υφίστανται).
11.	Βεβαίωση – Δήλωση ανάληψης λειτουργίας και συντήρησης του έργου
12.	Εγκριτικές αποφάσεις μελετών
13.	Πίνακας αποτύπωσης Υποστηρικτικών Μελετών και Ωρίμανσης
14.	Πίνακας αποτύπωσης Αδειών και Εγκρίσεων
15.	Στοιχεία για τη Διοικητική και Επιχειρησιακή επάρκεια του υποψήφιου Δικαιούχου
16.	Στοιχεία για τη Χρηματοοικονομική Ικανότητα του υποψήφιου Δικαιούχου
17.	Περιγραφή ομάδας έργου και τεκμηρίωση εμπειρίας σε συναφή έργα
18.	Υπεύθυνες δηλώσεις του Φορέα σύμφωνα με την παράγραφο 1.9.2 του παρόντος οδηγού (Κρατικές Ενισχύσεις)

ΑΑ	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ 1 ^{ου} ΣΤΑΔΙΟΥ ΑΙΤΗΣΗΣ
19.	Μισθωτήριο/παραχωρητήριο σε περίπτωση που το αντλητικό συγκρότημα είναι μισθωμένο
20.	Σχετική Απόφαση κήρυξης Δήμου σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης λόγω λειψυδρίας από την Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (αν υφίσταται)

Στοιχεία που τεκμηριώνουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς των εγκαταστάσεων: Σε περίπτωση που το προτεινόμενο αντλητικό συγκρότημα ανήκει σε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης αλλά η επικαρπία ανήκει στον Δικαιούχο τότε αρκεί η σύμφωνη γνώμη του φιλού κύριου.

Σε περίπτωση που το προτεινόμενο αντλητικό συγκρότημα δεν είναι ιδιόκτητο, απαιτείται η ύπαρξη **εν ισχύ παραχωρητηρίου, για διάστημα τουλάχιστον 5 ετών** από την ημερομηνία έναρξης υποβολής των αιτήσεων, καθώς και δήλωση του ιδιοκτήτη με την οποία βεβαιώνει ότι:

- (α) έχει λάβει γνώση και συμφωνεί με την υποβολή της πρότασης από τον υποψήφιο Δικαιούχο,
- (β) συμφωνεί με την εκτέλεση των προτεινόμενων εργασιών για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

Στοιχεία νομιμότητας βάσει της πολεοδομικής άδειας: Στην περίπτωση που ο φορέας της εγκατάστασης δε διαθέτει πολεοδομική άδεια, ή αυτή δεν ανταποκρίνεται στην τρέχουσα κατάσταση της εγκατάστασης/συγκροτήματος, θα πρέπει να προσκομισθεί σχετικό νομιμοποιητικό έγγραφο, από το οποίο να προκύπτει ότι η εν λόγω εγκατάσταση υφίσταται νόμιμα.

Τεχνική Μελέτη των προτεινόμενων επεμβάσεων σε στάδιο προμελέτης: Η εν λόγω μελέτη θα πρέπει να έχει συνταχθεί βασιζόμενη σε συμπεράσματα ενεργειακού ελέγχου και θα πρέπει να δηλώνει το ποσό στο οποίο αφορά η Αίτηση. Κάθε Αίτηση δεσμεύει το ποσό, το οποίο τεκμηριωμένα (από την προμελέτη) αιτείται, μέχρις εξάντλησης των διαθέσιμων πόρων. Σημειώνεται ότι ο προϋπολογισμός που δεσμεύεται σε αυτό το στάδιο δεν δύναται να προσ αυξηθεί σε καμία περίπτωση.

Στοιχεία (όπως κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά φορέων) που τεκμηριώνουν ότι **ο υποψήφιος Δικαιούχος έχει την αρμοδιότητα υποβολής της Αίτησης Ένταξης** του προτεινόμενου έργου.

Απόφαση του αρμόδιου οργάνου του υποψήφιου Δικαιούχου για την Αίτηση Ένταξης στο Πρόγραμμα, με την οποία επιπλέον θα αποδέχεται τους όρους της παρούσας Πρόσκλησης.

Τελευταία έκθεση Ενεργειακού Ελέγχου, (Α' ενεργειακός έλεγχος), σύμφωνα με το άρθρο 10 του 4342/2015, όπως ισχύει και με τις σχετικές οδηγίες και τα υποδείγματα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Βεβαίωση/ υπεύθυνη δήλωση του υποψήφιου Δικαιούχου ότι η προτεινόμενη επέμβαση δεν έχει ήδη ενταχθεί για χρηματοδότηση σε κάποιο άλλο χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα και ότι δεν υφίσταται άμεσα δυνατότητα να ενταχθεί.

Έκθεση Σκοπιμότητας. Στην έκθεση σκοπιμότητας θα περιλαμβάνεται η Τεχνική Περιγραφή του έργου, καθώς και ανάλυση κόστους των προτεινόμενων επεμβάσεων.

Χρονοδιάγραμμα για την εκτίμηση της ρεαλιστικής υλοποίησης.

Τεύχη Δημοπράτησης (Εγκεκριμένα Τεύχη), εφόσον υφίστανται.

Εγκριτικές αποφάσεις μελετών. Πίνακας αποτύπωσης των αναγκαίων, τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης της προτεινόμενης επέμβασης.

Πίνακας αποτύπωσης των αδειών και εγκρίσεων του συνόλου των προτεινόμενων επεμβάσεων και του αντίστοιχου βαθμού προόδου.

Στοιχεία για τη Διοικητική και Επιχειρησιακή επάρκεια του υποψήφιου Δικαιούχου.

Σε ό,τι αφορά στην **Ομάδα Επίβλεψης** του αιτούμενου έργου, πρέπει να δηλώνεται σε μορφή πίνακα η σχετική ομάδα, τα μέλη που την απαρτίζουν, η ειδικότητα των μελών και η εκτίμηση απασχόλησής τους (σε ανθρωπομήνες απασχόλησης ή το μέσο ποσοστό απασχόλησης) κατά τη διάρκεια του έργου, καθώς επίσης και η απασχόληση (ποσοστιαία) του κύριου επιβλέποντα σε άλλα τεχνικά έργα την ίδια χρονική περίοδο με το προτεινόμενο έργο. Επιπλέον, πρέπει να τεκμηριωθεί η εμπειρία της ομάδας έργου στην επίβλεψη και υλοποίηση συναφών έργων.

Στοιχεία για τη χρηματοοικονομική ικανότητα του υποψήφιου Δικαιούχου, καθώς και απόφαση του αρμόδιου συλλογικού του οργάνου, που θα τον δεσμεύει ρητά για την κάλυψη ενδεχόμενων ιδίων δαπανών σε περίπτωση όπου η εκτίμηση του Προϋπολογισμού υπερβαίνει το όριο που τίθεται στο στοιχείο με α/α (2) και της ενότητας 1.9.1.

Τεχνικές Μελέτες (στάδιο μελέτης εφαρμογής), και κατά περίπτωση απαιτούμενες αδειοδοτήσεις και εγκρίσεις.

Σημειώνεται ότι κατά την διάρκεια της αξιολόγησης δύναται να ζητηθούν από τον υποψήφιο Δικαιούχο πρόσθετες πληροφορίες (διευκρινίσεις / συμπληρωματικά στοιχεία).

1.11 Διάρκεια Υποβολής Αιτήσεων

Η έναρξη υποβολής των Αιτήσεων Ένταξης της παρούσας Πρόσκλησης του Προγράμματος γίνεται από την **08/01/2025**, μέσω της ιστοσελίδας του Προγράμματος στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Η υποβολή των αιτήσεων ένταξης γίνεται έως το **31/03/2025** ή μέχρις εξάντλησης των διαθέσιμων πόρων (όποιο συμβεί πρώτο). Στην περίπτωση εξάντλησης της προς διάθεση Δημόσιας Δαπάνης της παρούσας Πρόσκλησης οι επόμενες αιτήσεις αυτής θα θεωρηθούν επιλαχούσες.

1.12 Διαδικασία Επιλογής και Ένταξης

Η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των Αιτήσεων πραγματοποιείται από τον Φορέα Υλοποίησης και Ελέγχου του Προγράμματος, στη βάση των απαιτήσεων της παρούσας Πρόσκλησης. Υλοποιείται δε σε 2 στάδια.

Ειδικότερα ανά στάδιο ισχύουν τα εξής:

1^ο Στάδιο Έλεγχος πληρότητας της Αίτησης Ένταξης:

Στο Στάδιο αυτό ελέγχεται η ορθή υποβολή στο Πληροφοριακό Σύστημα της σχετικής αίτησης, καθώς και η πληρότητα των δικαιολογητικών (που παρατίθενται στην ενότητα 1.10 της παρούσης).

Σε αυτό το Στάδιο δύναται να ζητηθούν πρόσθετες πληροφορίες (διευκρινίσεις / συμπληρωματικά στοιχεία μικρής κλίμακας), θέτοντας χρονικό περιορισμό **20 εργάσιμων ημερών** από την ενημέρωση του Αιτούντος Φορέα ως προς τα απαιτούμενα στοιχεία. Με την άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας ή σε περίπτωση που η Αίτηση δεν καλύπτει τις προϋποθέσεις Πληρότητας, η Αίτηση Ένταξης αξιολογείται αρνητικά.

Οι αιτήσεις που θα αξιολογούνται θετικά ως προς την πληρότητα, θα τυγχάνουν συγκριτικής αξιολόγησης βάσει σχετικών κριτηρίων στο 2^ο Στάδιο που θα διενεργείται από Επιτροπή που θα συσταθεί στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2^ο Στάδιο: Αξιολόγηση των Αιτήσεων Ένταξης

Μετά τον έλεγχο πληρότητας του προηγούμενου σταδίου, θα πραγματοποιηθεί η **συγκριτική** αξιολόγηση από Επιτροπή που θα συσταθεί στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Το 2^ο Στάδιο περιλαμβάνει αξιολόγηση των αιτήσεων βάσει κριτηρίων που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση. Κατά το 2^ο Στάδιο Αξιολόγησης διατηρείται το δικαίωμα να ζητηθούν πρόσθετες πληροφορίες (διευκρινίσεις / συμπληρωματικά στοιχεία), θέτοντας χρονικό περιορισμό 20 εργάσιμων ημερών για την αποστολή των

απαιτούμενων στοιχείων. **Με την άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, ή σε περίπτωση που η Αίτηση δεν καλύπτει τα υποχρεωτικά κριτήρια Αξιολόγησης, η Αίτηση αξιολογείται αρνητικά σε αυτό το Στάδιο.**

Με βάση τα αποτελέσματα της συγκριτικής Αξιολόγησης όλων των αιτήσεων ένταξης που κατατέθηκαν, ο Φορέας Υλοποίησης και Ελέγχου προχωρά στην έκδοση της Απόφασης Ένταξης, ή την Απόφαση Απόρριψης του έργου από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Σε κάθε περίπτωση ο Δικαιούχος Φορέας που έχει υποβάλλει αίτηση στο Πρόγραμμα ενημερώνεται για την έκβαση μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Προγράμματος.

Μοναδικό κριτήριο για την συγκριτική αξιολόγηση και ένταξη των Έργων στο Πρόγραμμα αποτελεί ο κάτωθι δείκτης:

Ποσό αιτούμενης επιδότησης του Επενδυτικού σχεδίου (€) / προβλεπόμενη μείωση πρωτογενούς ενέργειας με βάση τις προβλέψεις του Επενδυτικού σχεδίου (MWh)

$$\text{Δείκτης} = \frac{\text{Ποσό αιτούμενης επιδότησης Επενδυτικού σχεδίου (€)}}{\text{Προβλεπόμενη μείωση πρωτογενούς ενέργειας κατ' ετος βάσει προβλέψεων (MWh)}}$$

1.13 Ανακοίνωση αποτελεσμάτων – Ενστάσεις - Τελική έγκριση

Τα αποτελέσματα της προηγούμενης παραγράφου επικυρώνονται με σχετική Απόφαση του Φορέα Υλοποίησης και Ελέγχου και κοινοποιούνται στον δικτυακό τόπο του Προγράμματος, με παράλληλη ενημέρωση του συνόλου των αιτούντων. Επί των πινάκων υπαγωγής παρέχεται το δικαίωμα υποβολής ένστασης από την πλευρά των Δικαιούχων Φορέων.

Κατά τον χρόνο έναρξης της υποβολής αιτήσεων και για τις ανάγκες της διαδικασίας των ενστάσεων, με απόφαση του Φορέα Υλοποίησης συγκροτείται Επιτροπή Ενστάσεων, από υπαλλήλους του Φορέα Υλοποίησης. Αξιολογητές του Φορέα Υλοποίησης και Ελέγχου δεν δύνανται να συμμετάσχουν στην Επιτροπή Ενστάσεων.

Η εκδοθείσα επί της ενστάσεως απόφαση καθιστά οριστική την πράξη υπαγωγής ή την τυχόν απόρριψη αυτής αποκλεισμένου ετέρου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Δυνατότητα ένστασης προβλέπεται σε περιπτώσεις όπου υπεισέρχεται παράγοντας υποκειμενικής αξιολογικής κρίσης, είτε υπάρχει πιθανότητα λάθους υπολογισμού εκ μέρους του αρμοδίων οργάνων.

Οι ενστάσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) ημερολογιακών ημερών, από την

επομένη της ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων. Για να είναι δυνατή η εξέταση της ένστασης θα πρέπει απαραίτητως να περιλαμβάνει:

- τον μοναδικό κωδικό της αίτησης που υποβλήθηκε στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Προγράμματος, για λόγους ταυτοποίησης,
- το ΑΦΜ του Δικαιούχου Φορέα, καθώς και
- την τεκμηρίωση τυχόν λάθους υπολογισμού και την επισύναψη των αντίστοιχων δικαιολογητικών.

Ο Φορέας Υλοποίησης και Ελέγχου είναι αρμόδιος για την παραλαβή και διοικητική διεκπεραίωση των ενστάσεων. Κάθε ένσταση εξετάζεται ως προς το τυπικό σκέλος, και εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις, διερευνάται και ως προς την ουσία αυτής.

Οι Δικαιούχοι Φορείς των οποίων οι αιτήσεις κατατάσσονται στους πίνακες εγκεκριμένων αιτήσεων, μπορούν να προχωρήσουν στην υλοποίηση της επένδυσης.

1.14 Υλοποίηση και Διαδικασία Ολοκλήρωσης – Υποχρεώσεις Δικαιούχων

Ο Δικαιούχος Φορέας αναλαμβάνει και υποχρεούται:

- i. Να υλοποιήσει αποτελεσματικά το Έργο και να διασφαλίσει την επίτευξη του ενεργειακού στόχου αυτού, σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης Ένταξης.
- ii. Να προβαίνει, όπου απαιτείται για την υλοποίηση του Έργου, στη σύναψη συμβάσεων ή /και την παρακολούθηση της εκτέλεσης αυτών, σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης του Έργου, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- iii. Να αναθέσει σε Ανεξάρτητο Ενεργειακό Ελεγκτή την επιβεβαίωση μείωσης εκπομπών ή/και αερίων του θερμοκηπίου και να υποβάλει τις εκθέσεις αυτού στον Φορέα Υλοποίησης και Ελέγχου. Ο Ενεργειακός Ελεγκτής επιλέγεται σύμφωνα με τον ν. 4412/2016 εφόσον ο Δικαιούχος Φορέας εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του, άλλως σύμφωνα με τους εφαρμοστέους για τον Δικαιούχο Φορέα κανόνες περί ανάθεσης συμβάσεων.
- iv. Να συντάσσει και να υποβάλλει στο πληροφοριακό σύστημα, όποια στοιχεία απαιτηθούν από τον Φορέα Υλοποίησης και Ελέγχου προκειμένου να διαπιστωθεί η ορθή υλοποίηση του Έργου.
- v. Να εποπτεύει τα στάδια εκτέλεσης των συμβάσεων του Έργου από τον Ανάδοχο και να προβαίνει στην πληρωμή του Αναδόχου, σύμφωνα με τους όρους της εκάστοτε σύμβασης.
- vi. Να τηρεί ηλεκτρονικό ή/και έγχαρτο φάκελο φυσικού και οικονομικού αντικειμένου για το Έργο και να παρέχει απρόσκοπτη πρόσβαση σε όλα τα

στοιχεία αυτού σε κάθε αρμόδιο όργανο, για πέντε (5) έτη μετά την αποπληρωμή του Έργου, εκτός εάν προβλέπεται μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από άλλες ειδικότερες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, να παρέχει αμελλητί τις πληροφορίες που ζητούνται από τον Φορέα Υλοποίησης και Ελέγχου ή/και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης του Έργου.

- vii. Να τηρεί το θεσμικό πλαίσιο, που αφορά στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- viii. Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα του, όσο και στους χώρους υλοποίησης του Έργου, και να διευκολύνει τον έλεγχο (διοικητικό ή/ και επιτόπιο) προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση του Έργου, εφόσον ζητηθεί.
- ix. Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την Έργο, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αφορούν την Υλοποίηση του Έργου.
- x. Για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης για τον ίδιο εξοπλισμό.

Για την ολοκλήρωση του έργου υποβάλλονται τα δικαιολογητικά:

1. Έκθεση αποτελεσμάτων Β' Ενεργειακού Ελέγχου
2. Έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας ή Οικοδομική Άδεια ή ενημέρωση φακέλου αδείας, για την εκτέλεση των επεμβάσεων (όπου απαιτείται).
3. Φωτογραφική τεκμηρίωση των υλοποιημένων εργασιών (πριν και μετά τις παρεμβάσεις).
4. Αντίγραφα πιστοποίησης των ενεργειακών χαρακτηριστικών / δελτίο προϊόντος (όπου απαιτείται).
5. Πρωτόκολλο Προσωρινής Παραλαβής ή / και Πρωτόκολλο Οριστικής Παραλαβής και ΦΑΥ.
6. Πρωτόκολλο Διοικητικής Παραλαβής για Χρήση.
7. Τιμολόγια παροχής υπηρεσιών για όλες τις υποστηρικτικές μελέτες / υπηρεσίες (όπως για Α' και Β' ενεργειακό έλεγχο, μελέτες κ.α.)
8. Παραστατικά λοιπών δαπανών των υλοποιημένων παρεμβάσεων που συγκροτούν το υλοποιηθέν κόστος του έργου.
9. Υπεύθυνη Δήλωση του Δικαιούχου Φορέα μέσω της οποίας δεσμεύεται για την ορθή και κατά το νόμο εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.), με την ολοκλήρωση των εργασιών, τηρώντας τις διατάξεις της ΚΥΑ υπ'αρ. 36259/1757/Ε103/2010 (Β'1312) και του ν. 4819/2021 όπως ισχύουν καθώς και για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού

(ΑΗΗΕ) σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ υπ' αρ. 23615/651/Ε.103/2014 (Β' 1184), όπως ισχύει (Παράρτημα ΙΙ).

10. Έκθεση ολοκλήρωσης των έργων

Σε κάθε περίπτωση το συνολικό ποσό των παραστατικών (εξοφλημένα και επί πιστώσει) συγκροτεί το υλοποιηθέν κόστος του έργου (παρεμβάσεις και λοιπές δαπάνες) που καταχωρείται στο πληροφοριακό σύστημα.

Σε περίπτωση που η προκύπτουσα (όπως τεκμηριώνεται από τον Β' Ενεργειακό Έλεγχο) μείωση πρωτογενούς ενέργειας κατ' έτος ως αποτέλεσμα των δράσεων του Επενδυτικού Σχεδίου είναι μικρότερη της προβλεπόμενης, ισχύουν τα κάτωθι:

Α) Σε περίπτωση που η απόκλιση (προς τα πάνω) μεταξύ του προβλεπόμενου και προκύπτοντος δείκτη, «ποσό αιτούμενης επιδότησης του Επενδυτικού Σχεδίου (€) / επιτυγχανόμενη μείωση πρωτογενούς ενέργειας (MWh)», είναι **έως και 7%**, τότε δεν υφίσταται κάποια απομείωση του ποσού ενίσχυσης.

Β) Σε περίπτωση που η απόκλιση (προς τα πάνω) μεταξύ του προβλεπόμενου και προκύπτοντος δείκτη, «ποσό αιτούμενης επιδότησης του Επενδυτικού Σχεδίου (€) / επιτυγχανόμενη μείωση πρωτογενούς ενέργειας (MWh)», είναι **μεγαλύτερη από 7% και μικρότερη ή ίση με 12%**, τότε για κάθε ποσοστιαία μονάδα απόκλισης, η ενίσχυση απομειώνεται με συντελεστή 1,5% και επιστρέφεται (δηλαδή για κάθε μονάδα απόκλισης 1% η ενίσχυση απομειώνεται κατά 1,5%).

Γ) Σε περίπτωση που η απόκλιση (προς τα πάνω) μεταξύ του προβλεπόμενου και προκύπτοντος δείκτη, «ποσό αιτούμενης επιδότησης του Επενδυτικού Σχεδίου (€) / επιτυγχανόμενη μείωση πρωτογενούς ενέργειας (MWh)», είναι **μεγαλύτερη από 12%**, τότε για κάθε ποσοστιαία μονάδα απόκλισης, η ενίσχυση απομειώνεται με συντελεστή 2% και επιστρέφεται (δηλαδή για κάθε μονάδα απόκλισης 1% η ενίσχυση απομειώνεται κατά 2%).

Επίσης, σε περίπτωση που η προκύπτουσα μείωση πρωτογενούς ενέργειας (που σχετίζεται με τις δράσεις που αφορούν στο Επενδυτικό Σχέδιο) κατ' έτος είναι κάτω από 20% σε σχέση με την αρχική κατάσταση (δηλαδή πριν τις παρεμβάσεις), τότε γίνεται απένταξη του επενδυτικού Σχεδίου.

Τα ανωτέρω τεκμηριώνονται από την Έκθεση Β' Ενεργειακού Ελέγχου. **Η μη τήρηση, από τον Δικαιούχο Φορέα, των όρων και προϋποθέσεων του Προγράμματος συνεπάγεται την ανάκληση/ τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης και ανάκτηση των ποσών που καταβλήθηκαν από το Πρόγραμμα.**

1.15 Διαδικασία χρηματοδότησης και πληρωμών

Το έργο/ δράση εντάσσεται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Συλλογική Απόφαση (ΣΑΤΑ075) και χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Οι Δικαιούχοι Φορείς εισέρχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Προγράμματος και κατόπιν αυθεντικοποίησης, υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση, στο πλαίσιο της οποίας ζητούνται τα ακόλουθα:

- 1) Επιλογή του πιστωτικού ιδρύματος για την δημιουργία/ διαχείριση του ειδικού δεσμευμένου καταπιστευτικού λογαριασμού,
- 2) Δήλωση τραπεζικού λογαριασμού (IBAN) που ήδη τηρεί ο εκάστοτε δικαιούχος στο πιστωτικό ίδρυμα της επιλογής του, για την διαχείριση πληρωμών, όπως ενδεικτικά των παρακάτω:
  - εξόδων, για τις περιπτώσεις πληρωμής προμηθευτών
  - πληρωμών, για τις περιπτώσεις πιστώσεων απευθείας στην δικαιούχο χρηματοδότησης

Η πίστωση του καταπιστευτικού λογαριασμού υλοποιείται από την Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (Γ.Δ.Ο.Υ.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας επί τη βάση του εκάστοτε οριστικού καταλόγου δικαιούχων και μετά την έκδοση απόφασης ένταξης. Η ΓΔΟΥ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως υπόλογος διαχειριστής, μεταφέρει το συνολικό ποσό από το λογαριασμό του έργου της οικείας ΣΑΤΑ, με ηλεκτρονική πληρωμή (eps) σε ενδιάμεσο λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου στην Τράπεζα της Ελλάδας. Στη συνέχεια με χρέωση του ενδιάμεσου λογαριασμού μεταφέρονται τα ποσά μέσω της ΔΙΑΣ ΑΕ προς του αναλυτικούς τραπεζικούς ειδικούς δεσμευμένους λογαριασμούς (ΕΔΛ) των δικαιούχων. Για την αποδέσμευση των χρηματικών ποσών, ο εκάστοτε Δικαιούχος Φορέας συμπληρώνει στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Προγράμματος αίτηση καταβολής ενίσχυσης ανεβάζοντας στο Ο.Π.Σ. όλα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην παράγραφο 1.14 του οδηγού του Προγράμματος συμπεριλαμβανομένου και του συνόλου των παραστατικών που σχετίζονται με τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν και καταχωρεί Αίτημα Επαλήθευσης– Πιστοποίησης Δαπανών.

Εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος, ελέγχεται η επιλεξιμότητα των σχετικών δαπανών με διοικητικό έλεγχο.

Το ποσό αποπληρωμής καταβάλλεται μετά την επαλήθευση της ολοκλήρωσης του έργου, την αποτίμηση επίτευξης του ενεργειακού στόχου και την έκδοση απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας περί της ολοκλήρωσης του έργου, κατόπιν εισήγησης του Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης, με την προϋπόθεση να έχει εκδοθεί η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης βάσει των προβλεπόμενων στο Σύστημα Διαχείρισης και

Ελέγχου του ΤΑΑ καθώς και υπό την προϋπόθεση της πλήρωσης των πρόσθετων όρων του Ταμείου Ανάκαμψης.

1.15.1 Διαδικασία παρακολούθησης του ειδικού δεσμευμένου καταπιστευτικού λογαριασμού

Προς το σκοπό της ορθής παρακολούθησης της υλοποίησης του προγράμματος χρηματοδότησης, ο Φορέας Υλοποίησης, η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών λαμβάνει μηνιαία ενημέρωση από το πιστωτικό ίδρυμα αναφορικά με τις κινήσεις του λογαριασμού, τυχόν τόκους που έχουν δημιουργηθεί καθώς και τυχόν υπόλοιπά του.

1.15.2 Διαδικασία κλεισίματος λογαριασμού και επιστροφής ποσών και τόκων στο Ελληνικό Δημόσιο

Ο λογαριασμός του δικαιούχου χρηματοδότησης κλείνει με αίτημα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ως φορέα χρηματοδότησης προς το πιστωτικό ίδρυμα. Τυχόν αδιάθετα ποσά στον ειδικό δεσμευμένο καταπιστευτικό λογαριασμό επιστρέφονται στο ελληνικό Δημόσιο με εντολή της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών.

1.15.3 Ακατάσχετος λογαριασμός

Οι πληρωμές προς τους δικαιούχους δεν κατάσχονται και ο ανωτέρω λογαριασμός είναι ακατάσχετος έναντι όλων των δανειστών του Δικαιούχου, για χρέη και οφειλές του από κάθε αιτία. Επί του ειδικού δεσμευμένου καταπιστευτικού λογαριασμού της παρούσας, δεν ισχύουν οι διατάξεις περί επαγγελματικού και τραπεζικού απορρήτου, συμπεριλαμβανομένου του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων του άρθρου 1 του ν.δ. 1059/1971 (Α' 270).

1.16 Επικοινωνία – Δημοσιότητα

Στο πλαίσιο του Προγράμματος κάθε Δικαιούχος Φορέας οφείλει να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες δημοσιότητας σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να ενημερώνονται από την επίσημη διαδικτυακή πύλη του Προγράμματος. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 241/2021 και του άρθρου 6 της υπ. Αριθμ. 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β' 4498) Απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» περί πληροφόρησης, επικοινωνίας και δημοσιότητας.

Ο Φορέας Υλοποίησης και Ελέγχου του προγράμματος αναλαμβάνει:

- i. Να μεριμνεί ώστε να δίδεται επαρκής πληροφόρηση και δημοσιότητα στις Δράσεις/ Έργα, σύμφωνα με τον Κανονισμό, τη Χρηματοδοτική Συμφωνία, τη Συμφωνία Χορήγησης Δανείου και τη Στρατηγική Δημοσιότητας και τον Οδηγό Επικοινωνίας της Υπηρεσίας Συντονισμού.
- ii. Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στο κατάλογο των πράξεων του ΤΑΑ που δημοσιοποιεί η ΕΥΣΤΑ και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του Υπουργείου Ευθύνης και του Φορέα Υλοποίησης του Έργου, σύνοψη του Έργου, ημερομηνία έναρξης του Έργου, ημερομηνία λήξης του Έργου, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης του Έργου.
- iii. Να προβάλλει σε όλες τις δραστηριότητες επικοινωνίας, πληροφόρησης και προβολής και σε όλο το επικοινωνιακό και πληροφοριακό υλικό (έντυπο, οπτικοακουστικό, διαδικτυακό κλπ.) που παράγεται σε επίπεδο έργου, ορθά και ευδιάκριτα την οπτική ταυτότητα του Ελλάδα 2.0, η οποία αποτελείται από το έμβλημα της Ένωσης με την κατάλληλη δήλωση χρηματοδότησης «Με τη Χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU» και το λογότυπο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0».
- iv. Να αναρτά στον διαδικτυακό τόπο του, αν υπάρχει, στοιχεία του Έργου, όπως σύντομη περιγραφή, ανάλογη με το επίπεδο της στήριξης, στόχους και αποτελέσματα, επισημαίνοντας τη χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση.

Οι όροι επικοινωνίας – δημοσιότητας και τα λογότυπα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<https://greece20.gov.gr/epikoinwnia-dimosiotita>.

1.17 Πληροφόρηση

Για την ενημέρωση των Δικαιούχων Φορέων λειτουργεί γραφείο ενημέρωσης και πληροφόρησης (Help Desk) από τον Φορέα Υλοποίησης και Ελέγχου, ο οποίος απαντά σε ερωτήματα σχετικά με την παροχή ενημέρωσης, διευκρινίσεων, για την λειτουργία και την υλοποίηση του Προγράμματος, όπως και του συστήματος διοίκησης και διαχείρισής του, την παροχή διευκρινίσεων και την υποστήριξη των δικαιούχων φορέων στην υποβολή των αιτημάτων εκταμίευσης (όπως υποβολή των αιτήσεων, την υπαγωγή στο Πρόγραμμα, τη διαδικασία υλοποίησης των παρεμβάσεων και τη διαδικασία πιστοποίησης και καταβολής των επιδοτήσεων).

Πληροφορίες σχετικά με το Πρόγραμμα και τις διαδικασίες για την υποβολή Αιτήσεων Ένταξης είναι διαθέσιμες μέσω της ιστοσελίδας του Προγράμματος στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας <https://deya-repower.gov.gr/> Η ανωτέρω ιστοσελίδα αποτελεί βασικό εργαλείο επικοινωνίας, δημοσιότητας με το σύνολο των

ενδιαφερομένων για το Πρόγραμμα και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

1.18 Τελικές Διατάξεις

- 1 Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στο Πρόγραμμα συνιστά εξουσιοδότηση προς τις αρμόδιες Αρχές και Υπηρεσίες, τον Φορέα Υλοποίησης και Ελέγχου του Προγράμματος, για την περαιτέρω επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, την εξασφάλιση των απαραίτητων συναινέσεων, καθώς και αποδοχή ότι κάθε στοιχείο του έργου μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δημοσιοποίησης, εφόσον διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του ν.4624/2019, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:
  - i. για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά: έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή και εκταμίευση των κινήτρων και την παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων Φορέων),
  - ii. για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών), καθώς και
  - iii. για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση του Προγράμματος
2. Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στο Πρόγραμμα συνιστά εξουσιοδότηση για τη δημοσίευση απόφασης στον διαδικτυακό τόπο ΔΙΑΥΓΕΙΑ με στοιχεία του Δικαιούχου Φορέα. Περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να βρύνσκουν στην επίσημη διαδικτυακή πύλη του Προγράμματος <https://deya-repower.gov.gr/>
3. Η Αίτηση Χρηματοδότησης επέχει τη θέση υπεύθυνης δήλωσης του Ν. 1599/1986, ως προς την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται σε αυτήν. Οποιαδήποτε ψευδή αναφορά ή αναντιστοιχία με τα πραγματικά στοιχεία, πέραν των οικονομικών επιπτώσεων, ενδέχεται να επιφέρει και ποινικές κυρώσεις.
4. Ο Φορέας Υλοποίησης και Ελέγχου του Προγράμματος διενεργεί ελέγχους στους Δικαιούχους για να επιβεβαιωθεί η τήρηση των όρων και προϋποθέσεων του προγράμματος. Η μη τήρηση, από τον Δικαιούχο Φορέα, των όρων και προϋποθέσεων του Προγράμματος συνεπάγεται την ανάκληση/τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης και ανάκτηση των ποσών που καταβλήθηκαν ή την αναπροσαρμογή αυτών.
5. Ο Φορέας Υλοποίησης και Ελέγχου του Έργου, προκειμένου να εξακριβώσει την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται στα αντίγραφα εγγράφων που υποβάλλονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, διενεργεί δειγματοληπτικό έλεγχο σε τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των αντιγράφων που υποβλήθηκαν κατά το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 11

του ν.2690/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν.4250/2014.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ Υ.Δ. ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΓΙΑ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

**ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΑΠΟ ΕΚΣΚΑΦΕΣ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ
ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΙΣ (Α.Ε.Κ.Κ.) ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ (ΑΗΗΕ)**

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν.1599/1986)

ΠΡΟΣ ¹ :							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ² :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	TK:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις 3, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

δεσμεύομαι για την ορθή και κατά το νόμο εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.), με την ολοκλήρωση των εργασιών, τηρώντας τις διατάξεις της ΚΥΑ υπ' αρ. 36259/1757/Ε103/2010 (Β' 1312) και του ν. 4819/2021 όπως ισχύουν καθώς και για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ υπ' αρ. 23615/651/Ε.103/2014 (Β' 1184), όπως ισχύει

4.

Ημερομηνία ..../.../20.....

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- (4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ Υ.Δ. ΓΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ – ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΔΙΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν.1599/1986)

ΠΡΟΣ ¹ :							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ² :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις³, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

1. Οι προς χρηματοδότηση επενδύσεις αφορούν αποκλειστικά τις υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης οι οποίες παρέχονται κατ' αποκλειστικότητα στη γεωγραφική περιοχή αρμοδιότητάς μας .....

Σε περίπτωση που ασκούνται από τον φορέα και οικονομικές δραστηριότητες, εκτός της ύδρευσης και αποχέτευσης,

2. Από τον φορέα τηρούνται χωριστοί λογαριασμοί για τις επιπλέον οικονομικές δραστηριότητες, εκτός της ύδρευσης και αποχέτευσης, ώστε να διασφαλίζεται η αποφυγή διεπιδότησης.

Ημερομηνία ..../.../20.....

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- (4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV- ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
 ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS)

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
 (άρθρο 8 Ν.1599/1986)

**ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE
 MINIMIS)
 ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/2831**

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν.1599/1986)

ΠΡΟΣ (1):							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης (2):							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3), που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

A. Η επιχείρηση .....με ΑΦΜ
 ....., την οποία νομίμως εκπροσωπώ:

- I. Υποβάλλει την αίτηση χορήγησης .....προκειμένου να λάβει κρατική ενίσχυση η οποία είναι δυνατό να υπαχθεί στο πλαίσιο του Κανονισμού de minimis 2023/2831
- II. Δραστηριοποιείται στον τομέα/στους
τομείς:.....
.....
- III. Συνιστά «ενιαία επιχείρηση»⁽⁴⁾ με τις κάτωθι επιχειρήσεις:

Α/Α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΦΜ
1.		
2.		
3.		

IV. Δεν συνιστά «ενιαία επιχείρηση» με καμία άλλη επιχείρηση

Β. Η ενίσχυση ή σσωνος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί⁽⁵⁾ στην ως άνω επιχείρηση^{(6),(7)} βάσει της (αναφέρετε τη σχετική νομική βάση)....., αφορά δραστηριότητες της επιχείρησης που **δεν** εμπίπτουν:

- i) στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας^{(8),(9)},
- ii) στη μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας⁽¹⁰⁾ εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά,
- iii) στην πρωτογενή παραγωγή⁽¹¹⁾ γεωργικών προϊόντων⁽¹²⁾,
- iv) στον τομέα της μεταποίησης⁽¹³⁾ και της εμπορίας⁽¹⁴⁾ γεωργικών προϊόντων, όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα τέτοιων προϊόντων που πωλούνται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις ή όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς,
- v) εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα,
- vi) ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί των εισαγόμενων.

Γ. (Σε περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται σε κάποιον από τους μη επιλέξιμους για ενίσχυση τομείς και επίσης σε τομέα επιλέξιμο για ενίσχυση βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831)

Η επιχείρηση, καθώς δραστηριοποιείται στον τομέα (στους τομείς).....ο οποίος (οι οποίοι) είναι μη επιλέξιμοι για ενίσχυση, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο λογιστικός διαχωρισμός, ότι δεν ενισχύεται η μη επιλέξιμη δραστηριότητα.

Δ. Στην επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρήσεων που συνιστούν με αυτήν «ενιαία επιχείρηση», έχουν χορηγηθεί σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών, οι κάτωθι ενισχύσεις ή σσωνος σημασίας:

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS) ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΚΑΝ. (ΕΕ) 2023/2831, ΚΑΝ. (ΕΕ) 1407/2013, ΚΑΝ. (ΕΕ) 1408/2013 ΚΑΙ ΚΑΝ. (ΕΕ) 717/2014

(αφορά την επιχείρηση δικαιούχο της ενίσχυσης και τις επιχειρήσεις που τυχόν συνιστούν ενιαία επιχείρηση με αυτήν)

α/α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ & ΑΦΜ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΦΑΡΜΟΣΤΕ ΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ DE MINIMIS	ΑΡΙΘ. ΠΡΩ Τ. & ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ Σ ⁽¹⁵⁾	ΚΑΤΑΒΛΗΘ ΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ⁽¹⁵⁾	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

Ε. Η ενίσχυση ή σσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί στην επιχείρηση βάσει της εν λόγω ..... (αναφέρεται η σχετική νομική βάση), αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ή σσονος σημασίας που της έχει χορηγηθεί σε επίπεδο «ενιαίας επιχείρησης» υπό σημείο Δ ανωτέρω, δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών.

ΣΤ. Η επιχείρηση δεν έχει λάβει άλλη κρατική ενίσχυση για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, η σώρευση των οποίων οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Ζ. Αποδέχομαι οποιονδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών.

Ημερομηνία: ...../...../.....

Ο – Η
Δηλ.

(Υπογραφή)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
(2) Αναγράφεται ολογράφως.
(3) Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
(4) Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:
α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης
β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης
γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δύναμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας
δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων αυτής της επιχείρησης.
Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση.
(5) Η ενίσχυση ή σσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς (πχ. ημερομηνία

έκδοσης εγκριτικής απόφασης/ΚΥΑ/σύμβασης), ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης ή σσονος σημασίας στην επιχείρηση.

(6) Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ή σσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο.

(7) Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ή σσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ή σσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ή σσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

(8) Ως προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται τα προϊόντα που ορίζονται στο άρθρο 5 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΕ) 1379/2013.

(9) Ως πρωτογενής παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται όλες οι εργασίες που σχετίζονται με την αλιεία, την εκτροφή ή την καλλιέργεια υδρόβιων οργανισμών, καθώς και οι δραστηριότητες εντός της εκμετάλλευσης ή επί του σκάφους που είναι αναγκαίες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση, συμπεριλαμβανομένων της κοπής, του τεμαχισμού σε φιλέτα ή της κατάψυξης, καθώς και η πρώτη πώληση σε μεταπωλητές ή μεταποιητές.

(10) Ως μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται όλες οι δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού, της κατεργασίας και του μετασχηματισμού, που πραγματοποιούνται μετά την εκφόρτωση —ή τη συγκομιδή, στην περίπτωση της υδατοκαλλιέργειας— από τις οποίες προκύπτει ένα μεταποιημένο προϊόν, καθώς και η διανομή του.

(11) Ως πρωτογενής γεωργική παραγωγή νοείται η παραγωγή προϊόντων του εδάφους και της κτηνοτροφίας που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, χωρίς να εκτελούνται περαιτέρω εργασίες που μεταβάλλουν τη φύση αυτών των προϊόντων.

(12) Γεωργικά προϊόντα είναι τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 1379/2013.

(13) Ως μεταποίηση γεωργικών προϊόντων νοείται κάθε επέμβαση επί γεωργικού προϊόντος από την οποία προκύπτει επίσης γεωργικό προϊόν, με εξαίρεση τις εργασίες εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση.

(14) Ως εμπορία γεωργικών προϊόντων νοείται η κατοχή ή η έκθεση με σκοπό την πώληση, την προσφορά προς πώληση, την παράδοση ή οποιονδήποτε άλλον τρόπο διάθεσης στην αγορά, με εξαίρεση την πρώτη πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού σε μεταπωλητές ή μεταποιητικές επιχειρήσεις και κάθε δραστηριότητα η οποία προετοιμάζει το προϊόν για μια τέτοια πρώτη πώληση· η πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού προς τελικούς καταναλωτές λογίζεται ως εμπορία αν πραγματοποιείται σε χωριστό και ειδικό για τον σκοπό αυτό χώρο.

(15) Οι ενισχύσεις εκφράζονται ως επιχορήγηση σε μετρητά. Σε όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ακαθάριστα ποσά, δηλαδή πριν αφαιρεθεί ο οποιοσδήποτε φόρος ή άλλη επιβάρυνση. Εάν η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη από την επιχορήγηση, ως ποσό της ενίσχυσης λογίζεται το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησής της. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο της χορήγησής τους. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

**Ο Αναπληρωτής Υπουργός
Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών**

Νίκος Παπαθανάσης

**Ο Υπουργός
Περιβάλλοντος και
Ενέργειας**

**Η Υφυπουργός
Περιβάλλοντος και
Ενέργειας**

Θεόδωρος Σκυλακάκης

Αλεξάνδρα Σδούκου

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Γρ. Αν. Υπουργού

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο Γεν. Γραμματείας Ενέργειας & Ορυκτών Πρώτων Υλών
4. Γενική Διεύθυνση Ενέργειας